
Jaarverslag: Mobiel Vaccinatieteam

Periode 1/7/2020 – 30/6/2021

*Hans Werbrouck, Evi Polak, Lucas Genard,
Iris Maldoy, Guy Thys, Elly Den Hond*
Dienst Milieu-Gezondheid, PIH, Antwerpen

Inhoud

Kernboodschappen	3
1. Inleiding	4
2. Het team	4
3. Doelstelling	6
4. Netwerk	6
5. Databanken & beheer	7
5.1 Databank van het MVT	7
5.2 Vaccinnet	9
5.3 Planningstool	9
5.4 Temperatuurregistratie	9
6. Werking MVT & doelgroepen	10
6.1 Leerlingen in Joodse scholen	11
6.2 Leerlingen van andere niet-gesubsidieerde scholen	13
6.3 Woonwagenbewoners /Roma	14
6.4 Slachtoffers van mensenhandel	16
6.5 Daklozen	16
6.6 Asielzoekers	23
6.7 Kansarmen	26
6.8 Moskeeën	28
7. Outbreaks	29
7.1 Ondersteuning door MVT bij outbreaks	29
7.2 Impact van corona-epidemie op de werking van het MVT	29
7.3 Rol van het MVT bij de corona-epidemie	30
8. Communicatie	33
8.1 Informatiemomenten	33
8.2 Sensibilisatie en informatie	33
8.3 MVT in de kijker	34
9. Samenwerkingen	36
9.1 MVT – Dokters van de Wereld	36
9.2 MVT – seksewerkers Antwerpen	36
9.3 MVT – CAW Noord West Vlaanderen	37
9.4 MVT – Werkgroep sensibilisering ELZA OOST	37
10. Samenvattende tabellen en figuren	38
11. Besluit	46

Kernboodschappen

Jaarverslag van het Mobiel Vaccinatieteam (MVT)

voor de periode van 1 juli 2020 - 30 juni 2021

Het 6^e werkjaar van het MVT werd overschaduwd door het coronavirus, de COVID-19 vaccinatiecampagne, de opgelegde maatregelen, de talrijke vragen, de onzekerheden van velen,...

Het dagelijks werk van het MVT werd hierdoor nog een grotere uitdaging. Door de opgelegde maatregelen moesten veel vaccinatiemomenten noodgedwongen geannuleerd of (bij voorkeur) verplaatst worden naar latere momenten. Locaties of organisaties overtuigen om vaccinatiemomenten voor basisvaccinaties in te plannen tijdens de COVID-19 periode was soms een enorme uitdaging; personen overtuigen van het belang van vaccinaties werd ons zeker niet makkelijker gemaakt.

Informeren en sensibiliseren werd bijgevolg één van de belangrijkste taken van het MVT dit afgelopen werkjaar. Dit werd verwezenlijkt door out-reachend te werken, personen zoveel mogelijk aan te spreken en hun argwaan, “hesitancy”, angst rond vaccinatie op te vangen met relevante, correcte informatie. Dit op het niveau van en in het belang van de persoon.

In de Joodse scholen is een stabiele basis gecreëerd voor de vaccinaties. Inhaalvaccinaties komen minder vaak voor en het basis vaccinatieschema wordt meestal gevolgd. Extra inspanningen werden geleverd in de Joodse scholen om ondanks de problematiek rond COVID-19 in deze gemeenschap de geplande vaccinatiemomenten in januari 2021 te laten plaats vinden. Dit terwijl er op dat moment een toename was van COVID-19 gevallen in deze gemeenschap. Een succesvolle tweede vaccinatieronde vond tevens plaats in mei/juni 2021.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid gaf een mandaat aan het MVT om ondersteunend te werken in het plannen en organiseren van COVID-19 vaccinaties voor gevoelige doelgroepen. De samenwerking met lokale organisaties verliep steeds via de populatie managers van de Vaccinatiecentra, omdat zij diegene zijn die de vaccinaties op lokaal niveau organiseren.

Ondanks een moeizaam jaar werd er contact gelegd met veel nieuwe locaties en organisaties, vonden er in totaal bijna 260 vaccinatiemomenten plaats, en werden er ongeveer 8000 vaccins toegediend aan bijna 5150 personen. Deze cijfers liggen – als gevolg van COVID-19 – lager dan het vorige werkjaar, maar toch zijn we hier als team heel fier op.

Hans, Evi, Lucas, Iris, Guy & Elly

1. Inleiding

In het Vlaams Actieplan Vaccinaties wordt als gezondheidsdoelstelling het volgende gedefinieerd¹: *'Tegen 2020 moet een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid in Vlaanderen erop gericht zijn de bevolking gedurende het hele leven doeltreffend te beschermen tegen vaccineerbare infectieziekten die een ernstige impact kunnen hebben op de levenskwaliteit'*.

Eén van de uitdagingen in het bereiken van deze doelstelling is omgaan met ondergevacineerde doelgroepen. Het is belangrijk om moeilijk bereikbare groepen, die buiten het vangnet van het reguliere systeem vallen, te sensibiliseren en vaccineren. Daarom richtte het Agentschap Zorg en Gezondheid op 1 april 2015 het Mobiel Vaccinatieteam (MVT) op. Zij zorgen voor 'reach-out' vaccinaties, d.w.z. dat ze actief op zoek gaan naar doelgroepen die onvoldoende gevaccineerd zijn, nagaan welke de nood is aan vaccinaties en gratis vaccinaties aanbieden. Daarnaast kan het team ook snel ingeschakeld worden om te vaccineren in geval van outbreaks.

Het MVT bestaat uit medewerkers van de dienst Milieu-Gezondheid van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH) te Antwerpen, en werkt in opdracht van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Na een haalbaarheidsproject van 2 jaar (april 2015 tot maart 2017), werd door het Agentschap Zorg en Gezondheid een nieuwe oproep voor een Mobiel Vaccinatieteam gelanceerd. Na evaluatie werd aan het PIH een verlenging van 3 jaar en 3 maanden (april 2017 tot juni 2020) toegekend. Eind april 2020 werd er een nieuwe verlenging toegewezen aan het PIH om de werking van het Mobiel Vaccinatieteam verder te zetten voor een nieuwe periode van 3 jaar, nl. van 1 juli 2020 tot 30 juni 2023. **Het huidige jaarverslag beschrijft de werking van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021.**

2. Het team

Het Mobiel Vaccinatieteam (MVT) bestaat uit medewerkers van de dienst Milieu-Gezondheid van het PIH te Antwerpen: één voltijdse verpleegkundige coördinator (aanspreekpunt Agentschap Zorg en Gezondheid), één verpleegkundige 100%, één verpleegkundige 20% en één administratieve kracht 30%.

De twee verpleegkundigen die worden ingezet als 'vaste' leden van het MVT hebben beiden meer dan 15 jaar gewerkt als verpleegkundige op de dienst spoedgevallen van het UZ Antwerpen en hebben ruime ervaring met reanimatie, o.a. als personeel van MUG en ziekenwagen. Op de dienst Milieu-Gezondheid werken zes verpleegkundigen en 1 administratieve medewerker die allen getraind zijn in het veldwerk waardoor ieder van hen kan ingeschakeld worden in de verschillende lopende projecten. Dit betekent een grote flexibiliteit; ziekte of vakantie van medewerkers betekent geen gevaar voor de continuïteit van de werking. In geval van een outbreak kunnen er meerdere verpleegkundigen ingezet worden voor een bepaalde periode. Er worden door het team flexibele werktijden

¹ <https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/gezondheidsdoelstelling%20vaccinaties%202012-2020%20en%20actieplan.pdf>

gehanteerd, waardoor verschillende scenario's gecoverd kunnen worden. Bv. in de nachtopvang voor daklozen kan enkel 's avonds of 's morgens zeer vroeg gewerkt worden; in scholen wordt dan weer tijdens de schooluren gewerkt. Sporadisch weekendwerk is mogelijk voor de medewerkers van het MVT. Binnen het team van de dienst Milieu-Gezondheid is een goede verdeling van de geslachten, nl. 3 vrouwelijke en 3 mannelijke verpleegkundigen. Dit is van belang bij het inzetten van verpleegkundigen voor specifieke doelgroepen (bv. Joodse scholen). Er wordt continue bijscholing voorzien voor de verpleegkundigen, nl. jaarlijks één algemene opleiding reanimatie en één die specifiek gericht is op kinderen; *ad hoc* bijscholing rond vaccins waar relevant. De werking van het MVT wordt begeleid en ondersteund door het diensthoofd Milieu-Gezondheid en de hoofddeskundige Milieu-Gezondheid die verantwoordelijk is voor het beheer van de databank.

Binnen het PIH zijn twee artsen werkzaam (de directeur en een projectcoördinator Milieu-Gezondheid). Hun taken liggen buiten het Mobiel Vaccinatieteam, maar ze zijn wel beschikbaar voor advies en overleg indien nodig. Er werd geen arts aangeworven op het Mobiel Vaccinatieteam. Dit is niet kosteneffectief, omdat de vaccinatiemomenten sterk fluctueren in de tijd. In sommige maanden is er geen arts nodig terwijl er in andere maanden meerdere artsen op hetzelfde moment nodig zijn omdat de verpleegkundige teams zich opsplitsen over meerdere kleine locaties. Daarom doet het Mobiel Vaccinatieteam beroep op 'Wiegwijs' (het vroegere Kind en Preventie) voor de vaccinatiemomenten. Zij beschikken over een pool van artsen die op een efficiënte manier ingezet kunnen worden over heel Vlaanderen. Wiegwijs kan aan het MVT artsen 'op afroep' leveren, en dit laat toe om flexibel om te gaan met de planning, en bijgevolg veel beter in te gaan op de vragen van organisaties waarmee het MVT samenwerkt.

Het Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV) van de UA, in de persoon van Prof. dr. P. Van Damme en Prof. dr. H. Theeten, levert het Mobiel Vaccinatieteam inhoudelijke ondersteuning.

Het MVT is een mobiel team d.w.z. dat ze ter plaatse gaan vaccineren (outreach approach). Hier zijn geen kosten aan verbonden voor de doelgroep: het vaccineren en de basisvaccins zijn gratis. Er dienen tevens ook geen verplaatsingsvergoeding betaald te worden. Door de centrale ligging van het PIH (Antwerpen, dicht bij autosnelweg) is heel Vlaanderen goed bereikbaar. Het team Milieu-Gezondheid beschikt over 2 dienstwagens en een elektrische bakfiets waardoor opdrachten binnen een straal van 15 km op een duurzame en ecologische manier kunnen worden uitgevoerd. Vele organisaties waarmee het MVT samenwerkt, bevinden zich in Antwerpen (o.a. Joodse scholen, daklozenorganisaties, counter trafficking, voedselbedelingen, ...).

Het PIH beschikt over voldoende kantoor- en stockageruimte om een goede werking te garanderen. Er zijn in het PIH verschillende koelkasten en 5 gemonitorde koelkamers waar een stock van vaccins kan worden bewaard. Het PIH beschikt over voldoende koelboxen, voor stockage van de vaccins tijdens de vaccinatiemomenten. Het PIH heeft een onthaal; vaccins kunnen steeds geleverd worden binnen de kantooruren, daarbuiten ook mits een afspraak.

3. Doelstelling

Het Mobiel Vaccinatieteam heeft als basisopdracht het aanbieden van '**reach-out' vaccinaties**, d.w.z. het opsporen en vaccineren van onder-gevaccineerde groepen. De focus ligt op vaccinaties voorzien in het basisvaccinatieschema, nl. het vaccineren van baby's, kinderen en adolescenten die niet of moeilijk bereikt worden via het reguliere systeem (bijv. Kind & Gezin, CLB). Daarnaast kan het team ook ingeschakeld worden voor de vaccinatie van volwassenen en ouderen binnen het vaccinatieprogramma. Het MVT richt zich op doelgroepen, niet op individuen.

Het Mobiel Vaccinatieteam is eveneens beschikbaar om (onder leiding van het Agentschap Zorg en Gezondheid) te gaan vaccineren of om vaccins te leveren in geval van **outbreaks**.

4. Netwerk

Het MVT heeft tijdens zijn werking van de voorbije jaren contacten gelegd met verschillende organisaties en personen. Dit heeft geleid tot de opbouw van een netwerk van contactpersonen en vertrouwensrelaties.

Als centrale leidraad hanteert het MVT het principe om de communicatie en samenwerking te laten gebeuren met respect voor de noden en verwachtingen van de doelgroep. Dit wordt benadrukt bij het leggen van de contacten en wordt ook consequent uitgevoerd in de dagelijkse praktijk. Voorbeelden zijn het respecteren van kledingvoorschriften (bv. lange mouwen en lange rok/broek in de Joodse gemeenschap), aandacht voor man/vrouw verhoudingen (bv. enkel mannelijke verpleegkundigen in Joodse jongensscholen; geen aanwezigheid van mannen tijdens het vaccineren van moslimvrouwen; ...).

Bij de start van het MVT werd vooral geïnvesteerd in de opbouw van een netwerk o.m. in de Joodse gemeenschap, internationale scholen en de Roma gemeenschap. Daarna werden ook andere doelgroepen gecontacteerd, o.a. daklozen, asielaanvragers, kansarmen, De werking startte meestal vanuit Antwerpen, enerzijds omdat dit de grootste stad is in Vlaanderen, en dus een belangrijke cluster is van veel doelgroepen, en anderzijds omdat het PIH gevestigd is in het centrum van Antwerpen. Dankzij de opgebouwde ervaring, en de toenemende efficiëntie van de werking, was het mogelijk om stapsgewijs uit te breiden naar andere regio's. In de loop van de laatste jaren (2017-2020) werd het netwerk geleidelijk uitgebreid naar heel Vlaanderen. Dankzij de samenwerking met structurele organisaties zoals LOI's, CAW's, armoedeorganisaties, het Rode Kruis, enz. ontstond een sneeuwbal effect waardoor er een uitgebreid netwerk werd opgebouwd. Deze manier van werken leidt ook tot kruisbestuivingen: op basis van ervaringen met de ene partner kan de werking van een andere partner soms worden verbeterd, bv. voor wat betreft communicatie, registreren in Vaccinnet of in de eigen databank, enz.

Het doel van het MVT is om onder-gevaccineerde groepen te bereiken, en bijgevolg aanvullend te werken aan het reguliere systeem. Daarom is een goede samenwerking met en naambekendheid bij het reguliere systeem belangrijk. Het

MVT heeft in de voorbije jaren actief geïnvesteerd in het bekendmaken van zijn werking naar organisaties zoals K&G, de CLB's, huisartsen en de Logo's, bv. via artikels in hun nieuwsbrieven of hun websites, of via het verspreiden van de folders van het MVT. Ook zijn er regelmatig constructieve contacten met individuele CLB's of consultatiebureaus van K&G, bv. om samen een doortrekkerskamp te bezoeken, om elkaar uit de nood te helpen met materiaal, enz. In sommige situaties kan het voorvallen dat er een overlap is met het doelpubliek en de werking van huisartsen, CLB's of consultatiebureaus van K&G. In dat geval worden de nodige afspraken gemaakt om elkaar op de hoogte te brengen/houden.

Het MVT baseert zijn werking op de gegevens uit Vaccinnet. Indien een persoon niet of onvoldoende is gevaccineerd op basis van wat geregistreerd staat in Vaccinnet, wordt een (inhaal)schema opgestart. Toch kan dit soms nog tot misverstanden leiden, bv. indien een organisatie de gegevens enkel registreert in zijn eigen databank of pas later toevoegt aan Vaccinnet. Bij vragen of onduidelijkheden, wordt steeds onmiddellijk gecommuniceerd met de betrokkenen, en wordt steeds constructief naar oplossingen voor de toekomst gezocht.

5. Databanken & beheer

5.1 Databank van het MVT

De data manager van de dienst milieu-gezondheid van het PIH heeft dankzij de jarenlange betrokkenheid in bevolkingsonderzoek veel ervaring met registratie en databanken. Sinds de start van het MVT was er aandacht voor het ontwikkelen van een eigen databank, die specifiek is afgestemd op de manier van werken van het MVT.

Er werd een Access databank ontwikkeld om de respons op te volgen, de gewenste vaccinaties te plannen en de administratie tijdens het veldwerk te vereenvoudigen. De databank wordt bewaard op beveiligde servers (onder toezicht van ICT van de provincie Antwerpen). Er worden regelmatig back-ups gemaakt. De databank bevat persoonsgegevens en is dus enkel beschikbaar voor medewerkers van de dienst Milieu-Gezondheid. De databank werd opgenomen in het register van het PIH volgens de geldende GDPR regelgeving. De Access databank geeft geen overzicht van de vaccinatiestatus van een deelnemer. Hiervoor gebruiken we Vaccinnet. De databank wordt wel gebruikt als planningstool en houdt o.m. rekening met het aantal en soort vaccins dat werd gegeven, het lotnummer, de geweigerde vaccins, de nog te geven vaccins, de minimale tijdsperiode tussen twee vaccinaties, de locatie, de doelgroep. De databank wordt eveneens gebruikt om op regelmatige basis rapporten te genereren en overzichten te maken. Er is een aparte structuur in de databank voor scholen omdat hier gebruik gemaakt wordt van het basisvaccinatieschema, en voor de overige doelgroepen, waar vaak met inhaalvaccinaties wordt gewerkt.

A. Databank voor de scholen

Het MVT gaat ter plaatse in niet-gesubsidieerd onderwijs, nl. in scholen die niet samenwerken met de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Het gaat hier voornamelijk over privéscholen (bijv. internationale scholen) of vormen van collectief thuisonderwijs (bijv. de Joodse scholen). Voor de werking wordt zoveel mogelijk analoog gewerkt aan de methode van het CLB, nl. via de school wordt aan de ouders schriftelijke toestemming gevraagd om te vaccineren; de vaccinatiemomenten worden georganiseerd in de scholen.

Vooraf worden de klassenlijsten ingelezen in de databank. Daarop volgt een controle. In de Joodse scholen zijn de controles extra belangrijk omdat het klassensysteem niet overal hetzelfde is, en binnen één school ook kan wijzigen. De vaccinatiestatus van de leerlingen wordt opgezocht in Vaccinnet en er wordt een voorstel voor vaccinatie opgesteld. Dit vaccinatievoorstel wordt via de scholen aan de ouders bezorgd, en er wordt toestemming (en tegenindicaties) van de ouders gevraagd. Indien ouders niet ingaan op het voorstel wordt het vaccinatievoorstel bewaard in de Access databank van het MVT en gemarkeerd, zodat het kind bij de volgende vaccinatieronde opnieuw kan worden nagekeken, en eventueel opnieuw een uitnodiging ontvangt. Voor alle kinderen met een getekend toestemmingsformulier (met ingevulde risico analyse) van de ouders wordt na overleg met de directie een vaccinatiemoment georganiseerd in de school. Na de vaccinaties worden de gegevens ingevoerd in Vaccinnet en in de Access databank van het MVT.

B. Databank voor andere doelgroepen

Voor de meeste andere doelgroepen wordt de vaccinatietoestand ter plaatse opgezocht. Na bevraging van de tegenindicaties wordt mondelinge toestemming gevraagd voor de vaccinatie. Bij minderjarigen wordt toestemming gevraagd van de ouders. Voor mensen afkomstig uit het buitenland vindt het MVT vaak geen gegevens terug in Vaccinnet en is er ook geen vaccinatiekaart. In dat geval wordt er gevaccineerd. De algemene regel zegt immers: geen schriftelijk bewijs van een vaccinatiestatus = opnieuw beginnen. Na de vaccinaties worden de gegevens ingevoerd in de Access databank van het MVT en indien mogelijk ook in Vaccinnet. Indien een persoon door omstandigheden niet in Vaccinnet staan, worden de gegevens enkel in de Access databank ingevoerd zodoende dat het MVT de persoon later nog kan traceren en weet welke vaccins al werden gegeven.

Het plannen van de inhaalvaccinaties vergt heel wat tijd. Factoren waar rekening mee wordt gehouden zijn o.a. twee insputingen per keer, de minimumtijd tussen twee vaccinaties respecteren, de beschikbaarheid van een lokaal. Hiervoor wordt de databank – zowel voor de scholen als voor de andere doelgroepen – als planningsinstrument gebruikt. Er wordt informatie geregistreerd over de gegeven vaccins, en de nog te geven vaccins. Bij de scholen worden de niet gegeven vaccins omwille van weigering of afwezigheid van de leerling geregistreerd. Bij herhaalde vaccinatiemomenten op dezelfde locatie, kan er voor inhaalvaccinaties op een simpele manier een planningslijst worden gemaakt vanuit de databank.

Eenmaal per jaar wordt een controle gedaan om de gegevens in Vaccinnet te updaten, bijv. voor personen die initieel nog niet in Vaccinnet voorkwamen (bijv. nieuwe asielaanvragers).

5.2 Vaccinnet

Het MVT maakt gebruik van Vaccinnet voor het bestellen van de vaccins, voor het opzoeken van de vaccinatiestatus en voor het registreren van toegediende vaccins. Voor de vaccinatie in scholen wordt de vaccinatiestatus vooraf opgezocht en wordt een voorstel van vaccinatie opgesteld voor de ouders, zodat zij toestemming kunnen geven (en contra-indicaties melden) via een standaard formulier. De gegeven vaccins worden tijdens de vaccinatiesessie onmiddellijk ingevoerd.

Voor de meeste andere doelgroepen wordt de vaccinatioestand ter plaatse opgezocht. Na bevraging van de tegenindicaties wordt mondelinge toestemming gevraagd voor de vaccinatie. Bij minderjarigen wordt toestemming gevraagd van de ouders. Ook hier worden de vaccins tijdens het vaccinatiemoment geregistreerd in Vaccinnet. Voor mensen afkomstig uit het buitenland vindt het MVT vaak geen gegevens terug in Vaccinnet. In dat geval wordt er toch gevaccineerd indien nodig. De persoonsgegevens en toegediende vaccins worden noodgedwongen enkel in de Access databank ingevoerd. Twee maal per jaar wordt manuele synchronisatie met Vaccinnet uitgevoerd.

5.3 Planningstool

Het MVT maakt gebruik van een eenvoudige, commerciële planningstool (Monday.com²) om de dagelijkse organisatie te doen, nl. het beheren van de kalender, het registreren van de locatie, het reserveren van een dienstwagen of fiets, het reserveren van de arts en de bijbehorende formele bevestigingen van iedere stap.

5.4 Temperatuurregistratie

De stock van vaccins worden bewaard in een koelkamer. De dagelijks voorraad van vaccins wordt bewaard in een koelkast op de afdeling Milieu-Gezondheid.

De temperatuur van koelkamer/koelkast wordt continue gemonitord door middel van een automatisch temperatuurregistratie systeem (testo Saveris³) met alarmsysteem. Het systeem genereert maandelijkse rapporten; deze worden bewaard als controle charts. Verder is er een automatische waarschuwing via e-mail naar verschillende medewerkers en via sms naar de coördinator bij overschrijding van de minimum of maximum temperatuur.

De koelkast en koelkamer zijn aangesloten op het noodcircuit voor elektriciteit, waardoor er een automatische overschakeling is naar het back-up systeem. Als tweede controle is er ook de fysieke aanwezigheid van de twee gebouwverantwoordelijken in geval van een calamiteit.

² <https://monday.com/lang/nl>

³ <https://www.testo.com/nl-BE/producten/saveris2>

6. Werking MVT & doelgroepen

Elke groep die geen toegang heeft tot het reguliere systeem van medische voorzieningen behoort tot de doelgroep van het MVT, bijvoorbeeld leerlingen in privéscholen, Roma, asielaanvragers, slachtoffers van mensenhandel, daklozen, ... Om deze doelgroepen te bereiken werkt het MVT samen met organisaties die een verblijf-, hulp- of aanspreekfunctie bieden voor de meest kwetsbare burgers in onze samenleving.

Na overleg met de desbetreffende instanties komt het MVT ter plaatse. Concreet wil dit zeggen dat het MVT actief is over heel Vlaanderen via bijv. Joodse scholen, voedselbedelingen, opvangcentra van het Rode Kruis, Lokale Opvang Initiatieven (OCMW), Centra voor Inburgering en Integratie, doortrekkersterreinen, ...

Het MVT biedt basisvaccinaties en inhaalvaccinaties aan. Voor elke persoon die zich aanbiedt tijdens de vaccinatiemomenten wordt de vaccinatiestatus nagekeken in Vaccinnet en wordt in overleg met de arts beslist welk schema wordt opgestart. Hierbij hanteert het MVT de richtlijnen opgesteld in de 'Standaard Vaccinaties' van de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (VWVJ)⁴. De persoon in kwestie of de begeleidende volwassene bij kinderen geeft toestemming. Er worden meestal maximaal twee vaccins per sessie toegediend. Het Mobiel Vaccinatieteam heeft volgende doelgroepen bereikt in de periode juli 2020 tot juni 2021 (6^e werkjaar van het MVT):

- leerlingen in Joodse scholen;
- leerlingen in andere niet-gesubsidieerde scholen;
- woonwagenbewoners / Roma;
- slachtoffers van mensenhandel;
- daklozen;
- asielaanvragers;
- kansarmen;
- Moskeeën

De intentie is om steeds verder te werken aan het bereiken van personen in deze doelgroepen. Indien er nieuwe noden of nieuwe doelgroepen zijn, dan kan hier zeker op ingespeeld worden.

Afgelopen jaar werd er intern gekeken naar de werking van het MVT. Doordat het MVT de laatste jaren enorm gegroeid is, werd intern bekeken hoe het MVT efficiënter, meer "LEAN" kon werken.

Er werd beslist om in de toekomst **meer regio-gebonden te werken**. Dit heeft als voordeel dat er een efficiëntere planning en agenda per zone opgemaakt kan worden (en er minder afstanden gereden moet worden, en dus minder tijd verloren gaat) en dat de communicatie tussen MVT medewerker en lokale organisaties sterker wordt. Daarnaast was het belangrijk dat er een duidelijke taakverdeling binnen het team opgesteld werd.

Een extra aandachtspunt bij deze nieuwe werking was het belang van een goede samenwerking, **het MVT blijft als TEAM werken**. Communicatie, flexibiliteit,... zijn in deze nieuwe werking nog belangrijker dan voordien.

⁴ www.vwvj.be

De zones/regio's werden als volgt verdeeld:

Hans:

- Provincie Limburg
- Provincie Vlaams-Brabant
- Arrondissement stad Antwerpen
- Doortrekkersterreinen Lille, Asse, Gent en Kortrijk

Evi:

- Provincie West-Vlaanderen
- Provincie Oost-Vlaanderen
- Arrondissement Turnhout
- Arrondissement Mechelen
- Joodse meisjesschool in Antwerpen

De bereikte doelgroepen van het MVT worden hieronder in detail besproken.

6.1 Leerlingen in Joodse scholen

De Joodse scholen waren de eerste doelgroep van het MVT omwille van het hoge risico op mazelen outbreaks in deze gemeenschap. Sinds de start van het MVT in 2015 is gewerkt aan de opbouw van een goede band met de Joodse gemeenschap in Antwerpen, en er werd stap voor stap gewerkt aan een systeem om vaccinaties in de scholen uit te voeren.

Het MVT werkt voor de vaccinaties in de Joodse scholen op een vergelijkbare manier als de CLB's, nl. er wordt per kind een voorstel voor een vaccinatieschema gemaakt; deze brief wordt via de school aan de ouders bezorgd; de ouders vullen het formulier met contra-indicaties in en ondertekenen het toestemmingsformulier. De ouders kunnen ook op ieder moment contact opnemen met het MVT voor bijkomende uitleg via een gratis 0800-nummer. Dit gebeurt frequent.

Tijdens de vaccinatiemomenten in de scholen heeft het MVT bijzondere aandacht voor de culturele regels van de Joodse gemeenschap, o.a. kledingvoorschriften, respecteren van man-vrouw voorschriften, enz. Medewerkers van de school begeleiden de vaccinatiemomenten zodanig dat de organisatie verloopt volgens hun verwachtingen.

Al sinds de start van het MVT is er continu overleg geweest met de collega's van Kind en Gezin en van het provinciale CLB die ook in de Joodse gemeenschap actief zijn. Via halfjaarlijkse overlegvergaderingen worden ervaringen uitgewisseld en afspraken gemaakt om gaten in het netwerk te vullen, en anderzijds toch geen dubbel werk te doen.

Sinds 1 september 2018 is de wetgeving rond het medisch schooltoezicht gewijzigd. Leerlingen tussen 6 en 18 jaar die thuisonderwijs volgen, moeten verplicht op medisch onderzoek⁵. Dit geldt dus ook voor de Joodse scholen, aangezien dit een vorm van collectief thuisonderwijs is. Omwille van de hoge werkbelasting, zowel voor scholen als voor CLB, en omwille van het feit dat het MVT jarenlang gewerkt heeft aan de uitbouw van de vaccinaties in de Joodse scholen, werd in Antwerpen gekozen voor een geleidelijke omschakeling. Als

⁵ <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15157>

overgangsmaatregel werd tussen MVT en CLB een verdeling van de scholen afgesproken, zodanig dat er geen leemtes zouden vallen. In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de scholen waar het MVT nog actief was voor het schooljaar 2020-2021. Dit jaar waren er verschillende scholen waar het MVT voor het zesde opeenvolgende schooljaar kwam.

TABEL 1: OVERZICHT VAN JOODS SCHOLEN WAAR MVT WERKZAAM WAS IN PERIODE 2020-2021

Naam school	Type school
Baïs Rachel	Meisjesschool – secundair onderwijs
Jeschiwah Etz Chaim	Jongensschool – secundair en volwassen onderwijs
Satmar Cheider	Jongensschool – lager en secundair onderwijs
Tikvatenoe	School voor kinderen en volwassenen met beperking

In deze COVID-19 tijden werd er extra aandacht besteed aan deze doelgroep. Zo werd de vaccinatiestatus van alle leerlingen nagekeken in alle scholen, was er extra aandacht voor de niet terug gekregen toestemmingsbrieven en werden ouders extra opgebeld. Dit was zeker het geval in Satmar Cheider. Na het versturen van de uitnodigingen gaven 30 ouders toestemming voor vaccinatie; 10 ouders wensten geen vaccinatie in de school, hetzij omwille van weigering, hetzij omdat ze kozen voor vaccinatie via de huisarts. Om de vaccinatiegraad in deze school te optimaliseren werd er 120 ouders (zo nodig meermaals) opgebeld. Uiteindelijk kreeg het MVT 68 toestemmingen. Voor de 2de vaccinatieronde in mei werden alle non-responders of weigeraars opnieuw aangeschreven in de hoop de vaccinatiegraad verder te verbeteren. Hieruit vloeiden nog enkele toestemmingen en kwamen we aan een totaal van 75 toestemmingen.

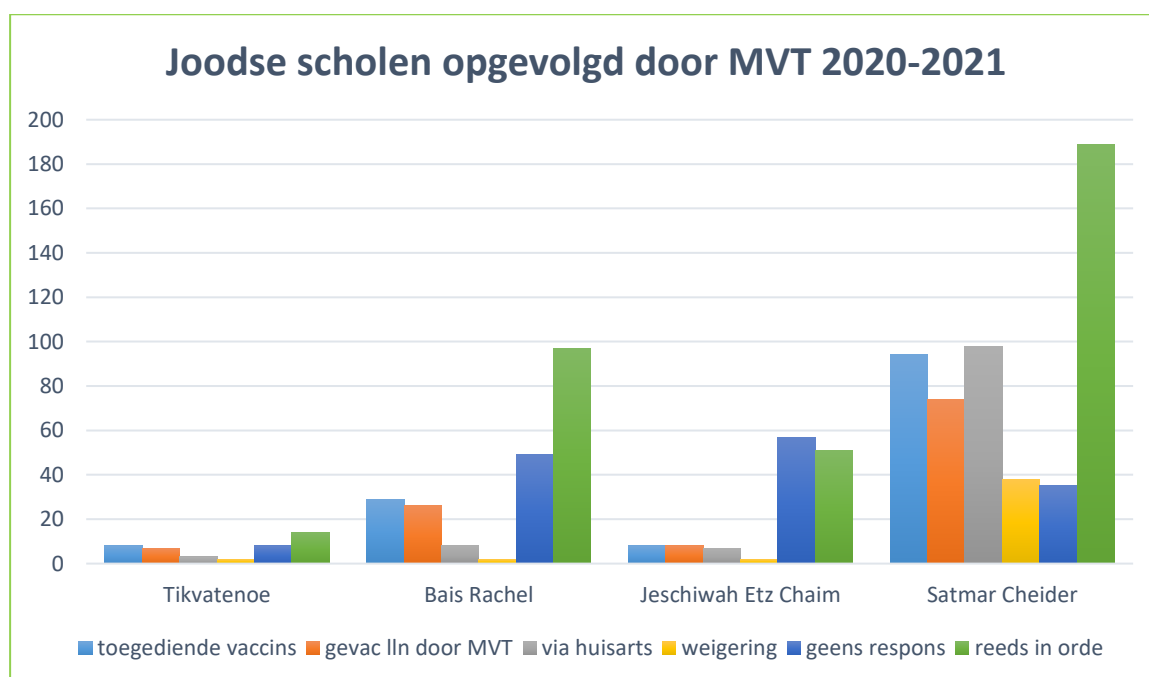
De vaccinatiemomenten in het 6e werkjaar van het MVT vonden voor Satmar Cheider en Bais Rachel plaats in januari 2021 en mei/juni 2021. Jeschiwah Etz Chaim wenst zoals steeds maar één jaarlijks vaccinatiemoment (deze vond plaats in januari). In Tikvatenoe werd er in de perioden 2018-2020 intensief gevaccineerd (3x per jaar), waarvan september 2020 een laatste vaccinatiemoment in deze inhaalreeks was. Omdat de meerderheid van de leerlingen reeds bereikt werden (en vaccinatieschema's afgerond werden) en het moeilijker organiseren van een vaccinatiemoment tijdens dit COVID-19 schooljaar werd er afgesproken om het volgende vaccinatiemoment in september 2021 in te plannen.

In Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de uitgevoerde vaccinaties in de Joodse scholen voor het werkjaar van 01/07/2020 tot 30/06/2021. Een visueel overzicht van de vaccinaties per school wordt gegeven in Figuur 1. Gardasil 9 (HPV vaccin) wordt door de meeste Joodse ouders geweigerd, zowel bij jongens als bij meisjes. In onze strikt orthodoxe-joodse scholen mag zelfs geen Gardasil 9 worden aangeboden. Indien we dit niet zouden respecteren, zou dit onze goede samenwerking in het gedrang brengen.

TABEL 2: VACCINATIEMOMENTEN IN DE JOODSE SCHOLEN IN HET SCHOOLJAAR 2020-2021

School	Data	Aantal uitnodigingen	Aantal personen/ aantal vaccins
Bais Rachel	12/01/2021 06/05/2021	Alle leerlingen SO 182 lln.	26 lln. gevaccineerd 29 vaccins toegediend
Jeschiwah Etz Chaim ¹	26/01/2021	Alle leerlingen 125 lln.	7 lln. Gevaccineerd 8 vaccins toegediend
Satmar Cheider	26/01/2021 02/06/2021	Alle leerlingen 437 lln.	74 lln. Gevaccineerd 95 vaccins toegediend
Tikvatenoe	14/09/2020	Alle leerlingen 34 lln.	7 lln. Gevaccineerd 8 vaccins toegediend

¹ school wenst maar één vaccinatieperiode per schooljaar

FIGUUR 1: OVERZICHT VAN VACCINATIES PER SCHOOL IN JOODSE GEMEENSCHAP

In totaal werden in de Joodse scholen 139 vaccins toegediend aan 115 leerlingen.

6.2 Leerlingen van andere niet-gesubsidieerde scholen

Bij andere niet-gesubsidieerde scholen, meestal internationale scholen, wordt dezelfde procedure gevolgd als bij de Joodse scholen. De toestemmingsbrieven werden vertaald in het Engels en Frans. Op basis van de ervaringen in de eerste werkjaren van het MVT (2015-2017) bleek dat kinderen die schoollopen in internationale scholen meestal goed in orde zijn met hun vaccinaties en er dus weinig nood is aan ondersteuning van het MVT. Er zijn twee scholen die in 2020-2021 nog beroep wensten te doen op het MVT, nl. De Leerwijzer (Oostduinkerke) en International School of Belgium (Aartselaar). Een overzicht van de vaccinatiemomenten in de internationale scholen wordt gegeven in Tabel 3.

TABEL 3: VACCINATIEMOMENTEN IN DE INTERNATIONALE SCHOLEN IN HET SCHOOLJAAR 2020-2021

School	Data	Aantal uitnodigingen	Aantal personen/ aantal vaccins
International School of Belgium	20/01/2021 21/05/2021	Alle leerlingen 190 lln.	41 lln gevaccineerd 63 vaccins toegediend
De Leerwijzer ¹	21/01/2021	Alle leerlingen 67 lln.	15 lln gevaccineerd 18 vaccins toegediend

¹ school wenst maar één vaccinatieronde per schooljaar

In totaal werden in de internationale scholen 78 vaccins toegediend aan 53 leerlingen.

6.3 Woonwagengewoners /Roma

Woonwagengewoners zijn erg wantrouwig. Het heeft veel tijd en moeite gekost om hen te bereiken. Na verloop van tijd is het vertrouwen bij de rondtrekkende woonwagengewoners gegroeid en is de samenwerking met de toezichthouders van de doortrekkersterreinen geleidelijk opgebouwd.

Initieel werd afgesproken dat de toezichthouders het MVT verwittigen als er nieuwe doortrekkersgroepen toekomen op de terreinen. In het begin werkte dit goed. Op drukke momenten of indien de terreintoezichthouders dachten dat we voor te weinig mensen zouden moeten komen werd er niet gebeld, waardoor de contacten weer langzaam verwaterden. Na nieuw overleg met de toezichthouders werd gezamenlijk beslist dat het MVT vanaf januari 2019 maandelijks zelf telefonisch contact zou opnemen met ieder doortrekkersterrein om na te vragen wat de noden zijn en eventuele vaccinatiemomenten in te plannen. Hierdoor verbeterde de communicatie en nam het vertrouwen weer toe. Deze nieuwe werkwijze heeft in de periode 2019-2020 geleid tot veel vaccinatiemomenten en veel betere contacten met zowel de terreintoezichthouders als de woonwagengewoners.

Bij de doortrekkersterreinen is het belangrijk om snel reageren want de woonwagengewoners mogen maximaal 3 weken op het terrein verblijven. De mensen hebben erg veel vragen voor de arts; zijn/haar aanwezigheid stelt hen gerust en is een meerwaarde. De kinderen die op het terrein verblijven gaan niet naar school. Zowel de ouders als kinderen zijn vaak analfabeet. Het extra aanbod voor basisgezondheidszorg is dus een grote meerwaarde voor deze doelgroep.

Het MVT heeft in het werkjaar 2020-2021 contact gelegd met de terreinverantwoordelijken van volgende doortrekkersterreinen:

- Doortrekkersterrein Gent: aantal standplaatsen=25;
- Doortrekkersterrein Kortrijk: aantal standplaatsen=20;
- Doortrekkersterrein Asse: aantal standplaatsen=10;
- Doortrekkersterrein Lille (Antwerpen): aantal standplaatsen=25 – *dit is een nieuwe locatie: hieronder wordt een beschrijving geven;*
- Doortrekkersterrein Beersel (Huizingen): *blijft voorlopig gesloten.*

DTT Lille

In Lille (Antwerpen) werd in 2021 een nieuw doortrekkersterrein geopend met 25 standplaatsen. Omwille van de COVID-19 pandemie werd de opening ervan meermaals uitgesteld. Uiteindelijk ging het terrein open half maart 2021.

Alvorens van start te gaan vond er een overlegmoment plaats met verschillende betrokken partijen zoals het lokaal bestuur, OCMW Beerse, huisartsenpraktijk Beerse, coördinatie provincie Antwerpen, MVT, terreinbeheerders,... Er werd vooral gekeken naar de praktische kant van de opstart, zodat de verschillende partijen input konden geven bij de openstaande aandachtspunten. Zo werkte het MVT mee aan het draaiboek COVID-19 voor DTT Lille.

In maart ging het MVT ter plaatse om kennis te maken met de twee terreinmedewerkers en om de werking van het MVT voor te stellen. Omwille van de 3de COVID-19 golf heeft voorlopig nog geen vaccinatiemoment kunnen plaats vinden. Er wordt wel op regelmatige basis contact gehouden met de betrokken actoren rond het DTT Lille om de samenwerkingen optimaal te houden.

De Fontein Gent

Naast de doortrekkersterreinen vonden er verschillende vaccinatiemomenten plaats in '**De Fontein**' in Gent. De Fontein is een 'huis van hygiëne' en biedt mensen in nood een warm onthaal, soep, douche en EHBO aan. Het grootste deel van hun publiek bestaat uit Roma, zowel doortrekkers als niet-rondtrekkende.

Roma gemeenschap Gent "Lubecksite"

Deze groep Roma stond tot 2020 verspreid over twee onmenswaardige terreinen. Vanuit de stad Gent werd beslist om de groep te verplaatsen naar één terrein (**Lubecksite**) zodat allereerst de hygiënische basisvoorwaarden gegarandeerd kunnen worden en er ook een beter overzicht ontstond van wie er allemaal aanwezig is op het terrein. Het MVT probeert 3x per jaar langs te gaan. Er blijft een samenwerking met Kind & Gezin in de hoop de allerkleinsten door te kunnen verwijzen naar de consultatiebureau Kind & Gezin. Uiteraard worden de schoolgaande kinderen en volwassenen niet vergeten.

Roma gemeenschap Leuven

In juni 2020 vond een eerste vaccinatiemoment plaats bij de Roma van het **woonwagenterrein in Kessel-lo (Leuven)**. Deze groep mensen zijn niet-rondtrekkende woonwagenbewoners. Na overleg bleek dat heel wat kinderen niet naar Kind & Gezin en het CLB waren geweest voor hun geplande vaccinaties. Oorzaken hiervan waren de lockdown en het wantrouwen van de ouders. Na toestemming van het CLB en Kind & Gezin in Leuven werd beslist om de aanwezige kinderen eenmalig de nodige vaccinaties toe te dienen ook al waren de kinderen gekend door deze twee organisaties. Zodra alles een beetje genormaliseerd is, zullen deze kinderen verder opgevolgd worden door het CLB en Kind & Gezin. Er vond een 2de vaccinatiemoment plaats in februari 2021 zodat zowel de kinderen als de volwassen bewoners verder opgevolgd konden worden.

In totaal werden in deze groep 114 vaccins toegediend aan 80 woonwagenbewoners en Roma.

6.4 Slachtoffers van mensenhandel

NGO Counter Trafficking is een organisatie in Antwerpen die slachtoffers van mensenhandel begeleidt. Er zijn geen medische voorzieningen en de mensen zijn vaak niet gevaccineerd. Er komen regelmatig nieuwe mensen aan. Jaarlijks worden er twee tot drie vaccinatiemomenten ingepland.

In totaal werden 34 vaccins toegediend aan 20 slachtoffers van mensenhandel.

6.5 Daklozen

Het afgelopen werkjaar heeft het Mobiel Vaccinatieteam verder samen gewerkt met dak- en thuislozen opvangcentra in Vlaanderen, niet alleen in Antwerpen, maar ook in steden zoals Gent, Leuven, Mechelen,... Het MVT gaat nu vaccineren in meer dan 40 opvang- of inloopcentra over gans Vlaanderen.

Het doel is om bij iedere organisatie tweemaal per jaar langs te gaan voor een vaccinatiemoment; éénmaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar. Bij de vaccinaties in het najaar wordt het griepvaccin aangeboden. Het griepvaccin wordt aangeboden aan de daklozen; dit valt onder de griepvaccinatie voor personen in collectief verblijf. Het is een goede toegangspoort om de doelgroep optimaal te bereiken. Het MVT heeft dit jaar, samen met de daklozenorganisaties, extra veel energie gestoken in het promoten van het griepvaccin. Deze inspanningen, samen met die van de afgelopen twee griepcampagnes, en de aanwezigheid op veel locaties hebben een duidelijk positief resultaat gehad.

In volgende locaties vonden het afgelopen jaar vaccinatiemomenten voor dak- en thuislozen plaats:

Provincie Antwerpen:

ALMA (Antwerpen)

Alma is een open huis voor vrouwen met een migratieachtergrond in een kwetsbare situatie. Het is een ontmoetingsplaats met een warm onthaal en een ruim aanbod aan activiteiten.

CAW Antwerpen Noord

Heb je een probleem, bezorgdheid of welzijnsvraag? Als buurtbewoner van Antwerpen-Noord kan je bij het wijkteam terecht! De hulpverlener luistert naar de moeilijkheden die je ervaart en de mogelijkheden die er zijn. Samen zoeken ze een oplossing op maat of zorgen ervoor dat je elders de meest gepaste hulp krijgt. Ze werken zo veel mogelijk samen met hulporganisaties in de wijk.

Dakant (Antwerpen)

De vzw Daklozenhulp Antwerpen heeft als doel concrete hulp te bieden aan mensen uit Antwerpen en omstreken die om welke reden dan ook op of onder de armoedegrens leven en daardoor soms onvoldoende middelen (over)hebben om voldoende voedsel te kunnen kopen. De organisatie stelt zich slechts als

doel om via een wekelijkse voedselbedeling een kwalitatieve aanvulling te bieden.

De Biekorf (Antwerpen)

'De Biekorf' is de nachtopvang voor mensen die dakloos zijn en een verslaving hebben (medicatie, drugs en alcohol). Hier kunnen ze slapen, douchen en ontbijten.

De Linde (Antwerpen)

De Linde is een opvangcentrum voor mannen ouder dan 35 jaar. Het centrum geeft residentiële opvang aan thuisloze mannen. De Linde richt zich vooral op geïnterneerden, ex-gedetineerden en ex-psychiatrisch patiënten. De Linde biedt integrale begeleiding waarbij het accent ligt op het gemeenschapsleven. Het opvangcentrum legt ook veel nadruk op de nazorgfunctie. De Linde biedt integrale begeleiding waarbij het accent ligt op het gemeenschapsleven.

De Plantaan (Antwerpen)

'De Plantaan' geeft opvang en begeleiding aan mannen vanaf 18 jaar, met bijzondere aandacht voor de groep van chronisch thuislozen. Hier kunnen mannen voor een langere tijd blijven om zo te proberen terug in de maatschappij mee te draaien.

De Nomaad (Antwerpen)

Vanuit de Free Clinic werd het multifunctioneel Centrum voor Sociale Activering 'De Nomaad' opgericht, van waaruit een divers team kan inspelen op de vele vragen van de doelgroep. Deze doelgroep bestaat uit meerderjarige actieve (kwetsbare) gebruikers of ex-gebruikers van illegale middelen.

De Zomerpatio (Antwerpen)

'De Zomerpatio' is een zomerbar voor thuis- en daklozen. De Zomerpatio is jaarlijks open van eind juni tot eind september.

Inloopcentrum De Passant (Antwerpen)

Dit is een inloopcentrum waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Er is mogelijkheid om te douchen en te telefoneren. Ook wordt hier ondersteuning gegeven aan de sociale problemen van de mensen.

Inloopcentrum De Steenhouwer (Antwerpen)

'De Steenhouwer' is een inloopcentrum waar de mensen elkaar kunnen ontmoeten en goedkoop een maaltijd kunnen krijgen. Er is een winkeltje waar er 1 keer in de week gratis kleding kan verkregen worden.

Inloopcentrum De Vaart (Antwerpen)

'De Vaart' is ook een inloopcentrum waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Er is mogelijkheid om te douchen, gebruik te maken van lockers en te telefoneren. Ook wordt hier ondersteuning gegeven aan de sociale problemen van de mensen.

Inloopcentrum Victoria (Antwerpen)

Tijdens afgelopen winter, omwille van de opgelegde maatregelen door COVID-19 werd deze inloopcentra opgericht om de dak- en thuislozen die in Victor 4 en 5 overnachten ook overdag een warme plek, maaltijd, een gesprek te kunnen aanbieden.

Kadans (Antwerpen)

Kadans is een samenwerkingsverband tussen stad/OCMW, hulpverlening en politie/justitie met als hoofddoelstelling het verbeteren van de leefsituatie en de zelfredzaamheid van dak- en thuislozen die overlast veroorzaken. Kadans heeft momenteel 6 locaties waar dak- en thuislozen opgevangen kunnen worden. Dit verspreid over Antwerpen. Toekomstige uitbreiding is mogelijk.

Kamiano – St. Egidio (Antwerpen)

Naast een brede variëteit aan activiteiten voor dak- en thuislozen (administratie, gezondheid, douche, was,...), heeft Kamiano Antwerpen een sociaal restaurant waar de doelgroep 2 tot 3 maal per week terecht kan voor een warme maaltijd.

Leger des Heils (Antwerpen)

Tweedehands winkel in centrum Antwerpen. De meeste medewerkers zijn dak- of thuislozen. Leger des Heils biedt naast werk, ook een veilig oord, voeding en voor sommigen onder hen onderdak.

Opvangcentrum Sint Andries (Antwerpen)

Dit biedt residentiële opvang voor mannen vanaf 18 jaar in het centrum van Antwerpen.

Opvangcentrum Zijhuis (Antwerpen)

Het Zijhuis biedt opvang en intensieve begeleiding voor thuisloze vrouwen, al dan niet vergezeld van hun kinderen.

Ohana (Boechout)

Dit is een vrouwenopvang met gezinsbegeleiding. Hier kunnen thuisloze vrouwen met hun kinderen terecht, vaak na huishoudelijk geweld. Ohana biedt deze gezinnen een tijdelijke veilige thuishaven

Martin Luther King House (Antwerpen)

De St. Egidio gemeenschap biedt een dak, opvang, maaltijden en medische zorg aan een 12 daklozen met uitgebreide medische zorgen.

Passage (Antwerpen)

De passage biedt opvang aan thuisloze vrouwen, koppels en gezinnen die door een externe, ambulante dienst begeleid worden.

T' Vlot (Antwerpen)

T Vlot is een huiskamerproject voor dak- en thuislozen en is open op dinsdag- en donderdagnamiddag. Dit project richt zich tot straatbewoners of mensen die een groot deel van de dag op straat doorbrengen, met of zonder verslaving, met of

zonder psychische moeilijkheden, met of zonder papieren, met of zonder een dak boven hun hoofd, met of zonder een inkomen.

Victor 4 en 5 (Antwerpen)

Victor 4 en 5 zijn twee verschillende shelters die in Antwerpen nachtopvang organiseren tijdens de winter. Hier is ook een opvang voor gezinnen. Er zijn zowel mannen als vrouwen aanwezig. Kinderen worden meestal opgevolgd door K&G of CLB. Eén shelter biedt opvang voor acute daklozen (tot 60 bedden). Op strenge winterdagen kan dit oplopen tot 90 bedden. Eén shelter voorziet winteropvang voor personen zonder verblijfsrecht (90 bedden).

Zorghostel Trappenhuis (Antwerpen)

Dit innovatieve woonconcept richt zich op chronische dak- en thuislozen met een meervoudige problematiek, waaronder drugsverslaving. Het zorghostel biedt cliënten een woning met privacy.

Acute/crisisopvang Mechelen

Locatie waar personen terecht kunnen als die niet langer thuis kunnen wonen of indien deze personen plots geen onderdak meer hebben. Dit voor alleenstaande volwassenen (met of zonder kinderen) in een crisissituatie voor een kortdurend (max. 1 maand) verblijf. Deze personen moet wel doorverwezen zijn door de Sociale Dienst.

De Keeting (Mechelen)

De werknemers van De Keeting staan altijd klaar om een luisterend oor te bieden. Indien nodig, helpt De Keeting je dan verder op weg naar de juiste diensten, organisaties, etc. Een belangrijke taak van De Keeting is dus 'schakelen' = 'verbinden met'. Schakelen gebeurt op verschillende niveaus. Er wordt tijd gemaakt voor alle verhalen van alle bezoekers. Het realiseren van verbindingen met anderen staat ook centraal in onze ontmoetingsruimte. Daarnaast vormt De Keeting een draaischijf tussen de mensen in armoede en het bestaande voorzieningen- en hulpverleningsaanbod.

Provincie Oost-Vlaanderen

Aalst Winteropvang

Gedurende het winternoodplan staan OCMW en de sociale partners (CAW) klaar om hulp en onderdak te bieden aan daklozen die de vrieskou moeten trotseren. Iedereen die geen slaapplek heeft kan 's nachts terecht in het opvangcentrum voor daklozen (Niemandland).

Gent Winteropvang

De nachtopvang biedt kosteloos een veilig bed aan mensen die doorverwezen zijn door een erkende hulpverleningsorganisatie en die nergens anders de nacht kunnen doorbrengen; noch in hun eigen netwerk, noch bij andere opvanginitiatieven en woonvormen. Het is een laagdrempelige, maar tijdelijke oplossing. Mensen krijgen een bed voor de nacht, brood (en soep) en kunnen er

zich wassen. Het is in de eerste plaats een plek waar dak- en thuislozen 's nachts veiligheid en rust kunnen vinden.

Huize Triest (Gent) *(verplaatst naar november 2021)*

De nachtopvang biedt kosteloos een veilig bed (nachtopvang of kortverblijf) aan mensen in nood ongeacht hun afkomst. Van een warme douche, broodje, kopje thee of koffie tot luisterbereidheid, stilte of een diepgaand gesprek.

Inloopcentrum Pannenstraat (Gent)

Dit inloopcentrum is een plaats waar je mensen kan ontmoeten, tot rust kan komen, praktische hulp kan krijgen bij het invullen van paperassen, waar je je kleren kan wassen en kan eten aan heel lage prijzen.

Inloopcentrum SOC (Gent)

Dit inloopcentrum is een plaats waar je mensen kan ontmoeten, tot rust kan komen, praktische hulp kan krijgen bij het invullen van paperassen, waar je je kleren kan wassen en kan eten aan heel lage prijzen.

Nachtopvang Prinsenhof (Gent)

De nachtopvang biedt kosteloos een veilig bed aan mensen die doorverwezen zijn door een erkende hulpverleningsorganisatie en die nergens anders de nacht kunnen doorbrengen, noch in hun eigen netwerk, noch bij andere opvanginitiatieven en woonvormen. Het is een laagdrempelige, maar tijdelijke oplossing.

Mensen krijgen een bed voor de nacht, brood (en soep) en kunnen er zich wassen. Het is in de eerste plaats een plek waar dak- en thuislozen 's nachts veiligheid en rust kunnen vinden.

De nachtopvang in Gent is een initiatief van OCMW Gent. De werking wordt aangestuurd door de Werkgroep Nachtopvang, waarin OCMW Gent, Huize Triest, Dienst Outreachend Werken van Stad Gent, Politie Gent en CAW Oost-Vlaanderen vertegenwoordigd zijn.

Provincie West-Vlaanderen

Inloophuis 't Sas (Brugge)

Dit is een ontmoetingsplaats voor voornamelijk dak- en thuislozen in Brugge. Hier kunnen ze terecht met hun vragen en kunnen ze gebruik maken van douches en computers. Er zijn lockers voor klein persoonlijk materiaal.

Nachtopvang (Kortrijk)

De nachtopvang biedt een opvangplaats aan o.a. daklozen, illegalen, vluchtelingen. De kandidaten kunnen zich aanmelden voor 21u30, en krijgen dan, indien er plaats vacant is, gedurende de nacht een opvangplaats. De nachtopvang bereikt een breed publiek. Het betreft niet alleen volwassenen maar ook jongeren en gezinnen met kinderen. Zij moeten uiterlijk om 8u30 vertrekken. Er is plaats voor 15 personen; op jaarbasis is er een passage van bijna 200 personen.

Nachtopvang De Noorderbrug (Roeselare)

Per nacht zijn 10 bedden beschikbaar (uitbreiding naar 13 bedden is mogelijk bij aanhoudende vrieskou en bij code oranje KMI).

Er wordt soep en brood aangeboden en er is mogelijkheid om zich te douchen. 's Ochtends wordt ontbijt voorzien. Uiterlijk om 8u30 moet men de nachtopvang verlaten.

Provincie Limburg

CAD Limburg (Hasselt)

In dit centrum voor alcohol en andere drugproblemen (CAD) kunnen dak- en thuisloze inwoners van Hasselt en omstreken terecht voor alles wat te maken heeft met hun drugsproblematiek, van medische hulp tot het verkrijgen van methadon.

Café Anoniem (Hasselt)

Een café om gezellig samen te komen en een fijn gesprek te hebben. Je kan hier koffie en frisdrank drinken en kleine snacks eten (soep, boterhammen, ...). Er is ook een beperkt aanbod van warme maaltijden. Er is eveneens een speelzaal met biljart en tafelvotbal. De focus ligt op dak- en thuislozen.

Crisis opvang CAW Limburg (Hasselt)

De crisisopvang biedt tijdelijke residentiële opvang voor (alleenstaande) mannen en vrouwen, koppels, gezinnen, ... die zich in een acute noodsituatie bevinden, dit voor maximaal 21 dagen.

Hasselt Winteropvang

Nachtopvang waar dakloze mannen en vrouwen worden opgevangen in twee aparte slaapzalen in echte bedden (geen veldbedden). Daarnaast krijgen de daklozen 's ochtends ook een boterham met beleg en kunnen ze zich douchen.

Volkstehuis (Hasselt)

Het volkstehuis biedt onderdak aan volwassen (meestal oudere) mannen zonder verblijfplaats.

Onder Ons (Sint Truiden)

Dit is een vereniging tegen armoede in Sint-Truiden. Ze gaan de strijd aan tegen armoede en organiseren activiteiten voor mensen die het moeilijker hebben. Daklozen kunnen er terecht voor een warme tas koffie, een maaltijd en een warme douche.

Provincie Vlaams Brabant

Inloopcentrum De Meander (Leuven)

In De Meander is iedereen welkom. Je kan er gewoon binnenlopen om een lekkere tas koffie te drinken, om de krant te lezen, om nieuwe mensen te leren kennen, om deel te nemen aan leuke activiteiten of gewoon om even tot rust te komen. Zit je met vragen of een probleem, dan is er altijd iemand om te luisteren naar je verhaal, om je informatie en advies te geven als je dat wil.

Leuven Winteropvang

Per nacht kunnen er maximum 12 personen terecht in het huis. Ze krijgen er een lichte maaltijd, kunnen zich wassen en een rustige avond doorbrengen. 's Morgens is er een ontbijt. Wie dat wenst kan ondersteuning krijgen op administratief vlak, bij de zoektocht rond huisvesting of werk, bij toeleiding naar een dienst, ... of een andere hulpvraag stellen. Vorig jaar maakten 63 mensen gebruik van de Winteropvang.

Inloopcentrum Komma binnen (Vilvoorde)

Komma binnen probeert via een hartverwarmend onthaal een ontmoetingsplaats te bieden voor mensen die zin hebben in een gezellige babbel of in een vrijblijvende deelname aan één van de activiteiten.

Vilvoorde Winteropvang

Sinds de winter van 2013 organiseert de stad Vilvoorde samen met het CAW Halle-Vilvoorde nachtopvang voor alleenstaande dakloze mannen. De winteropvang is 7 dagen op 7 toegankelijk van 1 december tot 31 maart. De winteropvang werkt volgens het bed-bad-brood-principe en de armoedeverenigingen zorgen ervoor er elke week verse soep wordt gemaakt, leveren goederen zoals dekens, zeep, handdoeken, overschot van eten,... De winteropvang kadert in een bredere aanpak van dak- en thuisloosheid. Dit is een samenwerking tussen het Sociaal Huis, het CAW en andere sociale partners.

Griepvaccin

In overleg met het Agentschap Zorg en Gezondheid werd bij de start van de winterperiode 2017-2018 beslist om via het MVT griepvaccins te voorzien voor daklozen, in het kader van griepvaccinatie voor personen met collectief verblijf, in dit geval de daklozenopvang.

Deze opdracht werd in de winterperiode 2020-2021 voor de vierde maal verder gezet. Dankzij een geslaagde 'griepcampagnes' in de winters van 2017 en 2018 in de verschillende daklozenopvang, beginnen de organisaties en hun cliënten het MVT meer en meer te kennen en te vertrouwen. Hierdoor kon het MVT dit jaar nog meer opvangcentra bereiken. Er werden opnieuw nieuwe locaties in verschillende Vlaamse steden bereikt. Door de onuitputtelijke inzet van de werknemers van de verschillende opvangcentra en de mond aan mond reclame van de cliënten zelf, werden bijna evenveel griepvaccins toegediend in 2020 ten opzichte van de campagne in 2019. Dit ondanks de minder toegelaten opkomst in alle centra en de duidelijk merkbare terughoudendheid van deze doelgroep tegenover vaccinaties omwille van COVID-19.

In totaal werden 1552 vaccins toegediend aan 1063 dak- en thuislozen.

6.6 Asielzoekers

De opvang en begeleiding van asielzoekers is voortdurend in evolutie. Afgelopen jaar zijn de opvangcentra (bijv. Rode Kruis) verder uitgebreid terwijl de Lokale Opvang Initiatieven (LOI's) steeds kleiner werden en soms zelfs verdwenen. Hierdoor komen de asielzoekers na regularisatie sneller op hun eigen benen te staan, moeten ze vaker hun weg zelfstandig zoeken in een nieuwe samenleving, en dit met beperkte taalkennis, financiële middelen en kennis van onze structuren. Hierdoor is deze doelgroep moeilijker bereikbaar voor hulpverleners zoals het MVT. Op zoek gaan naar hen is en blijft een grote uitdaging. Daarnaast kan de samenwerking met meer organisaties, voor kleinere groepen mensen, complexe logistieke uitdagingen creëren.

Via volgende initiatieven vonden het afgelopen jaar vaccinatiemomenten voor asielzoekers:

Lokaal opvanginitiatief (LOI)

Een Lokaal Opvanginitiatief (LOI) wordt georganiseerd voor asielzoekers door het plaatselijke OCMW en gefinancierd door de federale overheid. Een LOI is een transitie center en biedt ondersteuning aan erkende asielzoekers die twee maanden tijd hebben om een woning te zoeken. Er is geen medische bijstand of vaccinatie voorzien.

Het Mobiel Vaccinatieteam heeft contacten met bijna 60 LOI's verspreid over gans Vlaanderen. Afgelopen jaar werd er vaccinatiemomenten gehouden in meer dan 30 LOI's (zie Tabel 4). Daarnaast konden via de gekende contacten andere locaties bereikt waardoor meer mensen uit onze doelgroepen geïnformeerd, gesensibiliseerd en gevaccineerd konden worden.

Mensen uit kleine (naburige) LOI's uitnodigen om op die manier de vaccinatiemomenten te centraliseren op één gemeenschappelijke locatie is heel moeilijk. Oorzaken hiervan kunnen zijn:

- *Afstand:* onze ondervinding is dat heel weinig mensen de bus of fiets nemen naar een andere of nabij gelegen dorp/stad om zich te laten vaccineren. Een auto hebben deze cliënten uit deze doelgroep niet.
- *1000 en 1 reden om niet op te dagen:* er zijn veel redenen waarom een persoon niet naar een afgesproken vaccinatiemoment gaat (te warm, te koud, regen, hoofdpijn, moe, geen tijd, geen zin,...). Dat is zeker het geval als ze naar een, voor hen, vreemde locatie moeten gaan.
- *Vertrouwensband:* we merken vooral dat veel cliënten naar een vaccinatiemoment komen omwille van de opgebouwde vertrouwensband met de medewerker in hun LOI en niet in een andere LOI. De cliënten zijn dus zeker niet geneigd naar een LOI te gaan waar ze niemand kennen.

Ondanks het feit dat de LOI's steeds kleiner worden, blijft er toch nog een nood aan ondersteuning rond vaccinaties, en is het zeer nuttig dat het MVT steeds langs gaat. Er is nog veel achterstand in vaccinatieschema's, zowel bij volwassenen als bij kinderen. Het blijft problematisch. Jaarlijks probeert het MVT om twee vaccinatiemomenten in te plannen in elk relevante LOI.

TABEL 4: OVERZICHT VAN LOKALE OPVANGINITIATIEVEN EN SAMENWERKING MET HET MVT

VACCINATIEMOMENTEN AFGELOPEN JAAR IN LOI	IN ONDERHANDELING MET LOI/GEPLANDE VACCINATIEMOMENTEN VANAF 01/07/2021	NIET ACTIEF IN LOI, WEL DOORVERWEZEN NAAR ANDERE LOCATIES	ACTIVITEITEN MET LOI ON HOLD (TE KLEIN, LAGE OPKOMST, GEEN VERDERE INTERESSE...)
LOI BEERSE	LOI AARSCHOT	LOI IEPER	LOI ALKEN
LOI BERINGEN	LOI BLANKENBERGE	LOI KORTRIJK	LOI ASSENEDE
LOI BILZEN	LOI BOECHOUT	LOI LIER	LOI DIEST
LOI BOOM	LOI GEEL	LOI LOKEREN	LOI GENK
LOI BRASSCHAAT	LOI HALLE	LOI MIDDELKERKE	LOI HEUSDEN-ZOLDER
LOI BRECHT	LOI OUDENAERDE	LOI SINT-TRUIDEN	LOI KALMTHOUT
LOI BRUGGE	LOI TORHOUT	LOI TURNHOUT	
LOI DENDERMONDE	LOI WAREGEM	LOI VILVOORDE	
LOI DESTELBERGEN	LOI ZAVENTEM		
LOI DE PANNE	LOI MACHELEN		
LOI EVERGEM	LOI HOEILAART		
LOI HEERS			
LOI HEMIKSEM			
LOI HERENTALS			
LOI HOVE			
LOI INGELMUNSTER			
LOI IZEGEM			
LOI KOKSIJDE			
LOI KRUIBEKE			
LOI MAASMECHELEN			
LOI MAASEIK			
LOI MALLE			
LOI NIEUWPOORT			
LOI NINOVE			
LOI ROESELARE			
LOI SINT-GENESIUS-RODE			
LOI TIENEN			
LOI TONGEREN			
LOI VEURNE			
LOI WEMMEL			
LOI WETTEREN			
LOI ZOERSEL			
LOI ZONHOVEN			

LOI: lokaal opvanginitiatief; MVT: Mobiel Vaccinatieteam

Centrum voor basisonderwijs 'Open School'

Het MVT probeert steeds op zoek te gaan naar de zwaksten onder ons om hen te informeren over het belang van vaccineren en de kans te geven om hun vaccinatiestatus in orde te krijgen. Via OCMW's wordt het MVT soms doorverwezen naar locaties zoals centra voor basisonderwijs 'Open School'. Hier richt het MVT zich op de volwassen leerlingen die net in Vlaanderen zijn komen wonen en hun eerste Nederlandse lessen volgen. Voorlopig blijft dit beperkt tot twee locaties waar er reeds vaccinatiemomenten plaatsvinden (Hasselt en Sint-Truiden), nl. in

steden waar er via andere wegen (LOI's, voedselbedelingen,...) weinig toegang is tot kwetsbare doelgroepen.

Open School Westhoek heeft besloten om vaccinatiemomenten in te plannen vanaf oktober 2021; dit in Oostende, Brugge, De Panne en Ieper.

De Open Scholen van Menen, Kortrijk, Waregem, Leuven-Hageland en Halle-Vilvoorde bekijken de mogelijkheden om vaccinatiemomenten in te plannen zodra hun scholen terug normaal geopend zijn, na de COVID-19 vaccinatiecampagne.

Agentschap Inburgering en Integratie

Het Agentschap Inburgering en Integratie (AgII) is in meerdere regio's een belangrijke schakel bij de integratie van de nieuwkomer of asielaanvrager. Zij bieden onder ander trajecten aan en organiseren taallessen Nederlands, begeleiden anderstalige, minderjarige nieuwkomers bij het zoeken naar een school, bieden ondersteuning aan organisaties bij het omgaan met etnisch-culturele diversiteit en bij het voeren van een taalbeleid voor anderstaligen, ...

Het MVT heeft in verschillende steden vaccinatiemomenten ingepland en uitgevoerd via het AgII:

- ATLAS (Antwerpen)
- In-Gent
- Inburgering en Integratie Turnhout
- Er vinden momenteel uitgebreide gesprekken plaats om nieuwe vaccinatiemomenten in te plannen in verschillende locaties van Inburgering en Integratie regio Vlaams Brabant en Antwerpen. Verschillende redenen (COVID-19, langdurig ziekte van verantwoordelijke,...) is het moeilijk om ons aanbod (ook al is er zeker interesse) om te zetten in vaccinatiemomenten.

Mondiale Werken, Lier

Eind 2018 werd op vraag van de vzw Mondiale Werken (MoWe) regio Lier een vaccinatiemoment ingepland op een moment dat het UZA een screening voor hepatitis B en C organiseerde voor mensen uit Syrië. Zo kon het MVT de aanwezige doelgroep informeren en sensibiliseren over het belang van vaccinaties (a.d.h.v. een presentatie), de vaccinatiestatus nakijken, een vaccin aanbod doen en uiteindelijk eventueel vaccineren. Aangezien de doelgroep volledig overlapt, was dit een meerwaarde om een grotere reach-out te bekomen.

De samenwerking MoWe en het UZA werd ondertussen stopgezet. Omwille van de nog steeds lage vaccinatiegraad en hoge noden werd onze samenwerking met Mondiale Werken verdergezet en zelfs uitgebreid. De vaccinatiemomenten werden niet meer beperkt tot asielaanvragers uit Syrië, maar voor iedereen die de weg niet vindt naar basisvaccinaties. LOI Lier heeft ondertussen ook beslist om hun cliënten door te verwijzen naar de vaccinatiemomenten bij Mondiale Werken Lier.

Rode Kruis Opvangcentra (OC)

Verschillende opvangcentra worden ondersteund door het MVT. Doordat er geen of onvoldoende samenwerking is met een arts en omdat de toestroom van asielaanvragers sterk toeneemt, wordt er in deze opvangcentra onvoldoende gevaccineerd. Nieuwkomers worden dan ook onvoldoende opgevolgd en gevaccineerd, wat de kans op een outbreak vergroot. Momenteel vinden vaccinatiemomenten in 17 opvangcentra plaats, en dit twee- tot driemaal per jaar. (Tabel 5).

TABEL 5: LIJST VAN OPVANGCENTRA WAARMEE HET MVT SAMENWERKT

Locaties	
OC Alseberg	OC Beveren
OC Sijsele	OC Brugge
OC Eeklo	OC Heusden-Zolder
OC Houthalen-Helchteren	OC Lanaken
OC Leopoldsburg	OC Linkeroever
OC Lint	OC Mechelen
OC Menen	OC Overpelt
OC Sint-Niklaas	OC Sint-Niklaas Westakkers
OC Wingene	

OC: opvangcentrum; MVT: Mobiel Vaccinatieteam

In totaal werden 4418 vaccins aan 2892 nieuwkomers en asielaanvragers toegediend.

6.7 Kansarmen

Kansarmen hebben geen of verminderde toegang tot de gezondheidszorg. Ze glijpen vaak tussen de mazen van het net. Het zijn vaak immigranten, illegale daklozen, familieleden uit gezinsherenigingen, maar ook meer en meer zijn het mensen die het financieel steeds moeilijker hebben en/of krijgen. Ze worden vooral bereikt via de CAW's (Centra voor Algemeen Welzijn), het OCMW (Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn), vzw's en voedselbanken. CAW en OCMW organiseren nachtopvang voor daklozen en illegalen, opvang voor mannen, vrouwen en kinderen, inloopcentra. Daarnaast spelen ze een belangrijke rol in het doorverwijzen naar de voedselbedeling centra in hun regio's.

Kinderen en vrouwen die in het kader van gezinshereniging naar België komen zijn een belangrijke doelgroep voor vaccinaties. Deze personen krijgen zelden vaccins als ze in België aankomen. De kinderen worden niet altijd opgevolgd door K&G omdat ze niet in België geboren zijn. Ze zijn dus niet in orde met hun vaccinatie tot ze hopelijk opgepikt worden zodra ze naar een gesubsidieerde school gaan.

Een aantal van de mensen wordt gesteund door het OCMW, maar velen vallen ook daar uit de boot. Zij proberen te overleven in steden en dorpen en zoeken hulp waar ze die kunnen vinden. Het MVT werkte het voorbije jaar samen met heel wat voedselbedelingen, en koppelde hieraan vaccinatiemomenten.

In sommige regio's wordt het ook moeilijker om personen te motiveren om zich enkel te verplaatsen voor een vaccinatiemoment. Samenwerken met

voedselbedelingen heeft als grote voordeel dat deze personen er zijn omwille van bepaalde noden (voeding en kleding). De personen hoeven zich nadien niet meer te verplaatsen waardoor de drempel voor vaccinaties kleiner wordt. Dit allemaal onder de insteek "nu dat we hier toch zijn, waarom niet even luisteren naar het Mobiel Vaccinatieteam en het belang van vaccineren, eventueel gevolgd door het krijgen van de nodige vaccins". Voedselbedelingen verstrekken gratis, of zeer goedkoop, basisproducten aan mensen in een noodsituatiebieden. Dat kan voedsel, kleding, speelgoed, een drankje en snakje,... zijn. Een babbel, een luisterend oor, gezelschap... is altijd gratis. Het MVT werkt nauw samen met verschillende voedselbedeling verspreid over gans Vlaanderen (zie Tabel 6), en probeert minimaal tweemaal per jaar bij deze organisaties langs te gaan.

TABEL 6: LIJST VAN ORGANISATIES WAARMEE HET MVT SAMENWERKT OM KANSARMEN TE BEREIKEN

Plaats	Locatie
Antwerpen	Zenith
	Moeders voor Moeders
	Voedsel Vereniging Berchem
	Sociaal Kruidenier Kiel
	Voedselbedeling Groenenhoek
	Dakant
	Filet Divers
	Voedsel Vereniging Antwerpen
	Al-Ikram
Blankenberge	Vincentius Vereniging
Borsbeek	Welzijnsschakel
Gent	De Tinten
	SIVI
Hasselt	Banneux voedselbedeling
	Voedsel Vereniging Runkst
	Voedsel Vereniging Kuringen
Heist-op-den-Berg	Sociale Dienstverlening
	Vzw de brug
Ieper	Sociaal Kruidenier Op 't Spoor
Izegem	Vzw 't Kringske
Leopoldsburg	Ons Centrum
Lier	Sociaal Kruidenier
Lokeren	Toevlucht Lokeren
Middelkerke	Bethelkerk
Mechelen	Sociaal Centrum
	Mechelen Steunpunt en Migratie
Mortsel	Vzw In de buurt
Ninove	Sociaal Kruidenier 't winkeltje
Poperinge	Vzw De Wervel
Sint-Niklaas	VLOS
Sint-Truiden	Team Hope
Turnhout	't Antwoord
Wetteren	Deelpunt
Berlare, Buggenhout, Laarne, Lebbeke, Waasmunster, Wichelen	Slaatje Praatje

Geannuleerde vaccinatiemomenten werden grotendeels verplaatst naar latere momenten. Weinig vaccinatiemomenten werden “on hold” gezet als gevolg van de COVID-19 pandemie. Voornamelijk bij de voedselbedelingen was het moeilijker om vaccinatiemomenten te laten doorgaan omdat het COVID-draaiboek onvoldoende kon worden toegepast. We blijven in contact met deze organisaties en hopen de vaccinatiemomenten terug in te plannen zodra de omstandigheden het toelaten.

Eén nieuwe initiatief uit het 6e werkjaar, worden in de toekomst nog verder uitgewerkt, nl. de samenwerking met **Kras vzw in Gent**.

‘Het kan niet dat mensen in onze stad Gent in armoede moeten leven’. Vanuit verontwaardiging komen groepen mensen in actie. Ze verenigen zich en zoeken om mensen in armoede nabij te zijn. Een aantal van deze verenigingen en diensten gaan met elkaar in gesprek, maken onderlinge afspraken en versterken elkaar. Deze groeiende samenwerking wordt in 1997 ‘KRAS vzw’. Sindsdien vormt KRAS in Gent een groeiend netwerk van ondersteunende vrijwilligersdiensten voor én met mensen in armoede. Momenteel maken 18 werkingen deel uit van het KRAS-netwerk. Verspreid over het hele Gentse grondgebied bereiken ze met een 550-tal vrijwilligers ruim 13.000 mensen in armoede.⁶

Het MVT is reeds actief bij drie van hun werkingen: De Tinten, De Fontein en SIVI. Ook andere organisaties binnen deze werking zouden in aanmerking komen en interesse hebben in een samenwerking met het MVT. Na een overlegmoment met het MVT zal de verantwoordelijke contact opnemen met al hun werkingen om af te toetsen naar hun interesse en of het voor hen logistiek haalbaar is. Dit wordt verder opgevolgd in de toekomst.

In het totaal werden 1499 vaccins aan 922 personen gevaccineerd in de groep kansarmen.

6.8 Moskeeën

Omwille van de coronamaatregelen was het in het voorbije jaar moeilijk om samen te werken met de moskeeën. Via deze weg konden we in het verleden kinderen vaccineren door vaccinatiemomenten in te plannen die aansloten bij de koranlessen.

Eind april 2021 werd er terug contact opgenomen met verschillende moskeeën in de regio Antwerpen. We hopen op basis van de hernieuwde contacten terug vaccinatiemomenten te kunnen inplannen. Naast het vaccineren van de kinderen en mannen, is het ook belangrijk om via deze weg de doelgroep breed te informeren en sensibiliseren, en dit vooral omdat we de vrouwen en jonge meisjes niet rechtstreeks bereiken.

⁶ www.krasgent.be

7. Outbreaks

7.1 Ondersteuning door MVT bij outbreaks

In het 6^e werkjaar van het MVT zijn er geen outbreaks geweest waar het Agentschap Zorg en Gezondheid actief beroep heeft gedaan op het Mobiel Vaccinatieteam.

7.2 Impact van corona-epidemie op de werking van het MVT

COVID-19 heeft een grote impact gehad op de dagelijkse werking van het MVT, o.m.

- tijdelijk annuleren en/of herplannen van vaccinatiemomenten;
- door de vele vragen en onzekerheden rond COVID-19 vaccinaties kreeg het MVT zelf ook veel vragen over vaccinaties; hierdoor was onze rol om te sensibiliseren en informeren over het belang van vaccinaties - zowel van COVID-19 als van basisvaccinaties – nog belangrijker;
- op de geplande vaccinatiemoment konden we helaas minder personen bereiken, dit onder andere door:
 - verhoogde angst en onzekerheid;
 - vaccin hesitancy (niet enkel voor COVID-19, maar ook voor basisvaccins);
 - minder personen aanwezig op de locaties (beperking van het aantal aanwezige personen, geen groepsgevoel, zoveel mogelijk op afspraak,...);
 - ruimtes die niet voldoen aan de opgelegde maatregelen;
 - rekening houden met de veiligheidsmarge: geen basisvaccins in de twee weken voor en na COVID-19 vaccinatie.

In het voorjaar 2020 werd een draaiboek opgesteld om corona-proof te werken. Door de veranderende maatregelen was het belangrijk om dit draaiboek up-to-date te houden, en dynamische in te zetten om vaccinatiemomenten onder correcte condities mogelijk te maken.

Door COVID-19 kwam er meer tijd vrij om nieuwe locaties op te zoeken, nieuwe organisaties te contacteren en overlegmomenten in te plannen. De digitale overlegmomenten waren zeker een meerwaarde maar helaas was er vaak terughoudendheid van nieuwe gecontacteerde locaties om vaccinatiemomenten nu al in te plannen omwille van de COVID-19 campagne. De combinatie van COVID-19 vaccinaties en basisvaccinaties zou voor velen (locaties én hun cliënten) verwarrend zijn. Het inplannen van een vaccinatiemoment voor en door het MVT zou extra/teveel werk meebrengen in deze reeds drukke tijden. Hierdoor werden vaak vaccinatiemomenten op nieuwe locaties uitgesteld naar en vanaf september 2021.

Vanaf het moment dat de Vlaamse overheid startte met het toedienen van COVID-19 vaccins voor moeilijk bereikbare doelgroepen, kon het MVT ook een bijdrage leveren door vele samenwerkingen aan te gaan (zie 7.3).

7.3 Rol van het MVT bij de corona-epidemie

Het toedienen van COVID-19 vaccins bij de algemene bevolking verloopt in Vlaanderen via de vaccinatiecentra onder leiding van populatie managers. Hierbij was er initieel geen rol weggelegd voor het MVT. Uiteraard bleef het MVT de boodschap uitdragen over het belang van vaccinatie; deze rol van informeren en sensibiliseren was nog belangrijker dan in niet-corona tijden.

Vanaf april 2021 werden plannen gemaakt om de gevoelige doelgroepen aan de beurt te laten komen in het vaccinatieschema van de Vlaamse overheid, en op dat moment was er wel een ondersteunende rol weggelegd voor het MVT. Aangezien verschillende organisaties in Vlaanderen (o.m. daklozencentra, voedselbedelingcentra, ...) voor basisvaccinaties structureel samenwerken met het MVT, vroegen zij om ook voor COVID-19 vaccins een beroep te mogen doen op het MVT. De vraag kwam vanuit specifieke gemeenten (o.a. stad Antwerpen) en vanuit structurele organisaties (o.m. rode kruis opvangcentra). Na overleg werd door AZG beslist dat het MVT ondersteunend kon werken voor organisaties die de gevoelige doelgroepen vaccineren.

MVT en COVID-19 vaccinatie: algemeen

AZG gaf een mandaat voor het MVT om ondersteunend te werken in het plannen en organiseren van vaccinaties voor gevoelige doelgroepen. De samenwerking met het MVT dient voor AZG wel te verlopen via de populatie managers, omdat zij een zicht hebben op de planning per regio en de doelgroepen waar de vaccinatiegraad achterloopt.

Concreet:

Het MVT is vertrouwd met de doelgroepen, en kan dus:

- advies geven;
- meewerken om op weg te zetten;
- expertise delen;
- "de deur op een kier zetten" zodat de vaccinatieteams van de vaccinatiecentra vlotter "outreachend" kunnen werken.

Indien het een meerwaarde is voor het bereiken van de bepaalde doelgroepen kan het MVT ook:

- aanwezig zijn bij vaccinatiemomenten (deze ook uitvoeren) maar enkel na overleg met de populatie manager;
- ingeschakeld worden voor het bereiken van groepen waar niemand anders komt (moeilijk te bereiken), waar er weinig tot geen vertrouwen is t.o.v. buitenstaanders,...

Uitwisseling van expertise

Er vond een overlegmoment plaats tussen MVT, ELZ en VIVEL om de rol en bijdrage van het MVT rond COVID-19 vaccinatie en het bereiken van kwetsbare doelgroepen te bespreken. De vraag werd gesteld of het MVT zijn ervaringen wou delen tijdens een uitwisselingssessie voor alle Vlaamse populatie managers rond "Werken met outreachende vaccinatie". Deze sessie vond plaats op 19 mei 2021 en er werd besproken hoe je kwetsbare doelgroepen kan vaccineren door outreachend te werken. Eerst werd een kort theoretisch kader geschetst vanuit het

Agentschap Zorg en Gezondheid, vervolgens gaf Hans Werbrouck een praktische toelichting over de werking van het MVT en was er een uitgebreide vragensessie. Aandachtspunten om deze groepen optimaal te bereiken zijn onder meer:

- sensibilisatie en informatie is heel belangrijk; dit gebeurt best via herhaling, dus daarom is het belangrijk om hiermee op tijd te beginnen;
- collectief vaccineren om in te spelen op het groepsgevoel; eerst de trendsetters overtuigen, de groep zal dan gemakkelijker volgen;
- inzet van mobiel team (van vaccinatiecentrum of MVT);
- vaccinatiemomenten verschillende keren herhalen;
- gebruik van eenmalig vaccin (J&J) i.p.v. schema met twee vaccins.

Stad Antwerpen

Op 19 april kwam volgende vraag vanuit stad Antwerpen aan het kabinet van de gouverneur: *"Voor de organisaties die onvoldoende medisch geëquipeerd zijn, stelden de organisaties de vraag of er geen beroep kan gedaan worden op het mobiel Vaccinatieteam dat op provinciaal niveau al actief is (team gekoppeld aan het provinciaal instituut voor hygiëne). Zij vaccineren momenteel moeilijk bereikbare doelgroepen voor andere infectieziektes (aanbesteding vanuit Vlaanderen blijkbaar) en zijn heel vertrouwd met de doelgroep. Sociale organisaties zijn er ook heel tevreden over. We stelden ons de vraag of zij voor de partners die niet voldoende medisch geëquipeerd zijn, niet kunnen ingeschakeld worden."*

Het MVT stemde de vraag van de stad Antwerpen af met AZG aangezien AZG opdrachtgever is van het MVT in een overheidsopdracht voor Vlaanderen. AZG gaf een mandaat voor het MVT om ondersteunend te werken in het plannen en organiseren van vaccinaties voor gevoelige doelgroepen. De samenwerking dient wel te verlopen via de populatie managers, omdat zij diegene zijn die de vaccinaties op lokaal niveau organiseren.

Hierop volgde een overlegmoment tussen MVT, medewerkers departement gezondheid stad Antwerpen, populatie managers stad Antwerpen en logo Antwerpen. Na dit overkoepelend overleg werd stapsgewijs een samenwerking opgezet. Het MVT bezorgde aan logo Antwerpen een lijst met de locaties waar zij op regelmatige basis vaccineren. Vervolgens vond een overlegmoment plaats tussen de stad Antwerpen, Dokter van de Wereld, Free Clinic, Kamiano, Violet en MVT om de kwetsbare locaties waar gevaccineerd moet worden in kaart te brengen. Voor de locaties die door de stad Antwerpen niet werden bereikt en waar het MVT mee vertrouwd is of waar een vertrouwensweerstand is naar de overheid, werd bekeken of het MVT kon optreden als toegangspoort. Om een vaccinatiemoment te organiseren werd steeds gewerkt in overleg met populatie managers en de stad Antwerpen; zij regelden de logistieke aspecten; het MVT vaccineerde. Het MVT is geen dragende, maar een uitvoerende partner in deze samenwerking. In de maanden juni-juli werd de samenwerking tussen organisaties en MVT binnen deze krijtlijnen geconcretiseerd op het terrein.

Fedasil

Het MVT werd door AZG uitgenodigd om mee te brainstormen rond het collectief vaccineren van asielaanvragers in de 35 opvangcentra van Fedasil. Er vonden digitale meetings plaats op 14 en 21 april 2021.

De rol van het MVT werd duidelijk omschreven, nl. ondersteunen van opvangcentra van het Rode Kruis Vlaanderen die moeilijk zelf een vaccinatiemoment kunnen organiseren omwille van beperkte middelen (geen arts verbonden aan centra, geen verpleegkundige in medisch team, grote centra met een beperkt team,...). De praktische uitwerking werd verder besproken met de medische verantwoordelijke van de 17 opvangcentra van het Rode Kruis Vlaanderen.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid geeft volgend procedure mee voor de asielcentra:

- De bewoners van asielcentra worden gevaccineerd als collectiviteit tussen fase 1b en 2 van de vaccinatiestrategie. De asielcentra ontvangen informatie over welke asielcentrum aan welk vaccinatiecentrum wordt gekoppeld.
- De asielcentra nemen contact op voor het bestellen van vaccins voor de bewoners volgens de procedure thuisvaccinatie. Voorkeur gaat uit naar het Janssen vaccin gezien het regelmatige verloop of transfers in deze centra.
- De open centra beheerd door het Rode Kruis zonder eigen medisch team zullen voor de uitvoering van de COVID-19-vaccinatie ondersteund worden door het MVT. Het asielcentrum is verantwoordelijk voor het contact nemen met het MVT.

Acht opvangcentra gaven aan ondersteuning nodig te hebben (arts en verpleegkundige) tijdens COVID-19 vaccinatiemomenten, nl. Alsemberg, Brugge, Houthalen-Helchteren, Leopoldsborg, Mechelen, Menen, Overpelt en Wingene.

Roma

Er vonden verschillende overlegmomenten plaats met de organisatie "In-Gent" i.v.m. de COVID-19 vaccinatie binnen de minderhedengroep in Gent met focus op de Roms (doortrekkersterreinen en vaste standplaatsen). Deze groepen kunnen collectief gevaccineerd worden op de verschillende terreinen zelf.

Tijdens deze overlegmomenten werd gebrainstormd over hoe alles praktisch te regelen volgens de verschillende scenario's. Daarnaast werd besproken hoe we de twijfelaars toch kunnen proberen te overtuigen van het belang van vaccineren tegen COVID-19 (informatie aanbieden op maat van de noden van deze doelgroep).

In juni/juli werden op de verschillende terreinen vaccinatiemomenten ingepland om COVID-19 vaccins aan te bieden aan alle bewoners boven 18 jaar. Het succes was wisselend.

Dokters van de Wereld – mensen zonder papieren (Antwerpen):

DvdW heeft in Antwerpen gedurende drie dagen daklozen, thuislozen en mensen zonder papieren de kans gegeven om zich te laten vaccineren op 1 centraal gelegen locatie. Het MVT werd door DvdW uitgenodigd om hieraan deel te nemen omwille van de uitgebreide ervaring en kennis rond outreachend werken met deze doelgroep. Tijdens deze vaccinatiedagen heeft het MVT dit project mee ondersteund door deze kwetsbare doelgroep mee te helpen vaccineren tegen COVID-19.

In totaal werden door het MVT 1088 personen gevaccineerd tegen COVID-19.

8. Communicatie

8.1 Informatiemomenten

Het MVT organiseert systematisch een informatiemoment indien er contact wordt gelegd met nieuwe organisaties. Een verkennend gesprek en overleg over de praktische uitwerking ter plaatse zorgt voor een grote meerwaarde waardoor het vaccinatiemoment zelf meestal veel efficiënter verloopt.

Tot voor de pandemie ging het MVT ter plaatse om aan de samenwerkende organisaties de werking van het MVT voor te stellen. Dit had zijn als voordeel dat we onszelf in persoon konden voorstellen, we een zicht hadden op de infrastructuur en werking van de organisatie i.f.v. het inplannen van een vaccinatiemoment en dat een formeel gesprek uiteindelijk informeel werd. Tijdens het afgelopen jaar werden alle infomomenten digitaal. Dankzij een presentatie konden we onszelf voorstellen, maar deze manier van werken blijft afstandelijk. Zeker voor een project als het MVT.

Dank zij de naambekendheid, komen organisaties meer en meer op eigen initiatief bij het MVT terecht. Organisaties worden vaak doorverwezen door derden, waar het MVT reeds actief is. Een telefonisch info-moment is in dit geval soms voldoende om een vaccinatiemoment in te plannen.

8.2 Sensibilisatie en informatie

In het afgelopen jaar heeft het MVT verder aandacht besteed aan het promoten van de vaccinatiemomenten door middel van zelfgemaakte affiches en folders.

De affiches (in zes verschillende talen) worden gebruikt door de organisaties waarmee wordt samengewerkt (bijv. voedselbedelingen, LOI's, daklozencentra, ...) om het vaccinatiemoment aan te kondigen voor de doelgroep.

De folders (in acht verschillende talen) hebben een informatieve functie voor medewerkers en cliënten (zowel gericht op enerzijds volwassenen en anderzijds kinderen). Deze folder bevat meer uitleg over de verschillende ziektes en hun mogelijke complicaties, waar een vaccin geplaatst wordt en wat de mogelijke bijwerkingen zijn na een vaccinatie.

Daarnaast worden volgende middelen gebruikt om communicatie tijdens vaccinatiemomenten te vergemakkelijken:

- een map met folders, flyers en afbeeldingen van de verschillende mogelijke ziektes waartegen het MVT kan vaccineren dit in 12 talen;
- vaccinatie materiaal (via Logo Antwerpen) met uitleg over de verschillende ziektes in een 15-tal verschillende talen;
- gebruik van een overzichtstabel (A3 formaat) met de verschillende ziektes in 15 verschillende talen;
- pictogram aanduiding gekaderd rond welke vaccinaties bij de verschillende leeftijdscategorieën aanbevolen zijn en hoeveel herhalingen van deze vaccins noodzakelijk zijn voor een volledige bescherming.
- informatie specifiek gericht aan volwassenen en kinderen.

Dit materiaal kan tijdens ieder vaccinatiemoment gebruikt worden zodat alles duidelijker gekaderd kan worden per doelgroep aangezien het MVT vaak geconfronteerd wordt met een taalbarrière. Daarnaast werd er een nieuwe folder

gemaakt. Deze wordt momenteel uitgetest bij verschillende organisaties om de meerwaarde ervan.

Het MVT geeft informatiesessies indien ze denken dat dit een meerwaarde kan zijn, bijv. op locaties met een lage opkomst, waar veel vragen zijn, waar twijfel is,... De focus ligt uiteraard op sensibiliseren, informeren, en in sommige gevallen het nodig overtuigen rond het belang van vaccinaties.

Er werd een nieuwe affiche "Laat je vaccineren: het is gratis" gemaakt om een vaccinatiemoment te promoten. Deze affiche promoot een vaccinatiemoment aan in 10 verschillende talen.

Er werd een nieuwe Powerpoint presentatie gemaakt met voorstelling van MVT. Deze wordt gebruikt om ons voor te stellen aan nieuwe locaties tijdens digitale infomomenten.

8.3 MVT in de kijker

Minderhedenforum

Het MVT wordt vermeld in de nieuwe brochure van het Minderhedenforum "Handvaten voor hulpverlening aan rondtrekkende woonwagenbewoners".

Citaat uit de brochure:

"Lange tijd werden er weinig tot geen rondtrekkende kinderen gevaccineerd. Maar dankzij het inzetten van een mobiel vaccinatieteam op de doortrekkersterreinen is de situatie fel verbeterd. Vaccinaties worden nu toegediend door het Vaccinatieteam van de Provincie Antwerpen (Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid). Zij komen maandelijks op de Vlaamse doortrekkersterreinen. Ze werken outreachend met kwetsbare doelgroepen en hanteren een breder perspectief: zo zullen ze bijvoorbeeld ook volwassenen vaccineren en/of onderzoeken wanneer dit aangewezen is. Deze manier van werken werkt goed voor de woonwagenbewoners. Een belangrijk gegeven is dat het vaccinatie team toegang heeft tot de doelgroep door het werken met vertrouwenspersonen zoals de beheerders van de doortrekkersterreinen. Dit is een goede praktijk binnen de gezondheidszorg

Interview Proviant

Proviant is de digitale nieuwsbrief voor het personeel van de provincie Antwerpen. Naar aanleiding van de start van de COVID-19 vaccinatie campagne werden de twee vaste medewerkers van het MVT digitaal geïnterviewd en verscheen het artikel 'Laat ons samenwerken aan onze vrijheid en gezondheid'. Op deze manier werd het MVT voorgesteld binnen de provincie, maar belangrijker nog werden de lezers geïnformeerd en gesensibiliseerd rond het belang van vaccineren.

Artikel HLN, 20-04-2021

Tijdens een vaccinatiemoment bij Sociaal Kruidenier "Slaatje Praatje" in Lebbeke kreeg het MVT onverwachts bezoek van een reporter van het Laatste Nieuws. Zo

werd de werking en aanbod van het MVT positief in de kijker gezet. Een mooie opsteker zowel voor Slaasje Praatje als het MVT⁷.

Artikel HLN, 29-06-2021

Eind juni werd ondersteuning gevraagd van Dokters Van De Wereld bij de vaccinatiecampagne voor kwetsbare doelgroepen. Ook hiervan werd verslag uitgebracht in een artikel Het Laatste Nieuws⁸.

TransVaxx

Via Prof. Corinne Vermeulen werd het MVT gecontacteerd door onderzoekers van KU Leuven en ITG met de vraag om mee te werken rond het thema "vaccin hesitancy" in het kader van het onderzoeksproject TransVaxx, *an FWO funded project that aims to access hesitant sentiments towards a COVID-19 vaccine with focus on the ethnic minorities in Belgium*.

De onderzoekers van TransVaxx interviewden medewerkers van het MVT rond "vaccin hesitancy" omwille van de uitgebreide ervaringen rond dit onderwerp bij specifieke doelgroepen. Nadien werden verschillende "Transvaxx Stakeholder Meetings" gevolgd door het MVT en wordt de nieuwe informatie opgevolgd via de digitale nieuwsbrieven.

Maxime Landtmeters (student UAntwerpen)

Er vond een digitaal overlegmoment met het MVT rond onderstaande vragen:

"In samenwerking met de organisatie Vaxinfectio ben ik bezig met een project dat als doel heeft 'Vaccine Hesitancy' in Vlaanderen te verminderen. Ik pas hierbij de methodologie van 'systemic design' toe op het vaccinatiesysteem. Momenteel stellen we een interventieplan op dat vaccinaties helpt normaliseren bij de bevolking. Maar ook eventuele structurele aanpassingen zouden een positief effect kunnen hebben."

Tijdens een digitaal overlegmoment werd deze methode besproken, werden gedachten/meningen uitgewisseld en werd er gebrainstormd over de aanpak van dit voorstel.

⁷ <https://www.hln.be/lebbeke/mobiel-vaccinatieteam-bezoekt-sociale-kruidenier-24-inwoners-ingeent-tegen-diverse-ziekten~a750d182/>

⁸ <https://www.hln.be/antwerpen/vaccinatiekerk-aan-spoor-noord-lokte-al-zon-500-daklozen-en-mensen-zonder-papieren-voor-johnson-en-johnson-vaccin-nu-kan-ik-eindelijk-vrij-zijn~a9525d9a6/>

9. Samenwerkingen

Het MVT heeft het afgelopen jaar minder personen gevaccineerd door de huidige pandemie (minder opkomst, niet kunnen vaccineren, annuleringen van vaccinatiemomenten, ...). Het MVT heeft echter veel energie en tijd gestoken in het onderhouden en uitbreiden van het bestaande netwerk. De klemtoon lag hierbij nog steeds op het aanbieden van basisvaccinaties, maar aanvullend werd ook gewerkt rond informeren en sensibiliseren in kader van het belang van vaccinatie in het algemeen, en meer specifiek tegen COVID-19.

Naast de bijna dagelijkse samenwerking met lokale grote en kleine organisaties die zorgen voor een toegangspoort tot de doelgroep, vonden er ook een aantal meer strategische samenwerkingen plaats met andere zorgverstrekkers die preventieve zorg aanbieden aan dezelfde doelgroepen als het MVT, zowel COVID- als niet-COVID gerelateerd. Door de samenwerking wordt een synergie gecreëerd die leidt tot een meerwaarde in de out-reach concept van het MVT.

9.1 MVT – Dokters van de Wereld

Er vond een overlegmoment plaats met Dokters van de Wereld om de samenwerking met het MVT te bespreken. DvdW heeft in Vlaanderen geen actieve rol in vaccinatie; wel in het sensibiliseren en informeren rond het belang van vaccineren. Hierdoor zijn het MVT en DvdW complementair en is een samenwerking dus zeker mogelijk.

Mogelijke plaatsen waar we complementair aan elkaar kunnen werken werden besproken.

- inloopcentrum Oostende,
- de Transmigranten in Zeebrugge,
- het COZO (Centrum voor Onthaal, Zorg en Oriëntatie),
- zorgteam CAW,
- overzet en overstap (de Loodsen Antwerpen),
- samenwerking met mobiele bus om personen die niet in de verschillende inloopcentra en nachtopvangcentra op dit bereikt worden, alsnog proberen te bereiken.

De verschillende locaties werden gecontacteerd. Bij "Overzet en overstap" was er geen directe vaccinatienood.

In Oktober 2021 worden de eerste vaccinatiemomenten in het inloopcentrum Oostende en bij de transmigranten in Zeebrugge ingepland.

Een samenwerking met COZO is zeker mogelijk, maar dit zal hoogstwaarschijnlijk pas plaatsvinden nadat de huidige maatregelen rond COVID-19 versoepeld worden.

9.2 MVT – seksewerkers Antwerpen

Er vonden verschillende overlegmomenten met Caroline Simons rond het bereiken en vaccineren van de seksewerkers in Antwerpen. Onze werking werd voorgesteld dit in het kader/aanbod van vaccinaties en in het bijzonder MMR vaccins voor hun cliënten.

Andere punten zoals COVID-19, het inplannen van een vaccinatiemoment, onze gezamenlijke doelen,... werden eveneens besproken en overlopen. Indien een samenwerking volgt dan zal dit ten vroegste in september 2021 zijn.

9.3 MVT – CAW Noord West Vlaanderen

Sinds April 2019 heeft het wijkgezondheidscentrum de taak van het MVT in Oostende over genomen.

Na een evaluatie blijkt dat het wijkgezondheidscentrum geen tijd heeft om de organisatie rond de vaccinatiemomenten in te plannen. De verantwoordelijke vraagt of het mogelijk is om terug vaccinatiemomenten in te plannen.

Er vonden verschillende digitale overlegmomenten plaats om de vernieuwede samenwerking te bespreken. Het MVT zal zijn aanbod terug aanbieden in de reeds gekende locaties Jakoeboe, Antenne, col.sol,...

Vaccinatiemomenten werden vastgelegd vanaf september 2021.

Het is heel jammer dat het MVT deze taak terug op zich moet nemen. Dit toont echter aan hoe moeilijk het is om deze preventieve zorg (vaccinaties) op een continue basis te kunnen aanbieden en de belangrijke rol dat het MVT hierin speelt.

9.4 MVT – Werkgroep sensibilisering ELZA OOST

Vanaf februari 2021 vonden maandelijks verschillende digitale overlegmomenten plaats rond hoe de meest kwetsbare doelgroepen uit Antwerpen (regio Borgerhout, Deurne en Wommelgem) optimaal bereikt en toegewijd kunnen worden naar het vaccinatiecentrum.

De groep bestaat uit verschillende actoren zoals ELZA-OOST zelf, het CAW, stad Antwerpen, verschillende mutualiteiten, MVT,...

Er werd eerst gekeken wie in deze doelgroep behoort: bejaarden, dak- en thuislozen, allochtonen, personen met verminderde mobiliteit, mensen zonder papieren,...

Van daaruit werd gekeken wat er al reeds bestaat om deze doelgroep zoveel mogelijk te informeren en sensibiliseren i.f.v. het belang om zich te laten vaccineren. Er werd in eerste instantie vertrokken vanuit de ervaringen met de basisvaccinaties. Daarnaast werd ook de link gemaakt met COVID-19 vaccinaties. Deze overlegvergaderingen gingen vanaf mei specifiek over het toedienen van COVID-19 vaccins bij de gevoelige doelgroepen in Antwerpen (zie eerder, §7.3). Er werd gekeken naar collectieve vaccinatiemomenten in verschillende inloop-, nachtopvangcentra. Voor de mensen zonder papieren of personen die niet naar de verschillende bestaande inloopcentra, buurthuizen, nachtopvang,... gaan is het nog afwachten hoe deze groep best bereikt kan worden.

10. Samenvattende tabellen en figuren

Het totaal aantal vaccins voor de periode van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021 wordt gegeven in Tabel 7. In totaal werden tijdens het 6^e werkjaar van het MVT **7834 vaccins** toegediend. Het MVT vaccineert vooral tegen difterie/tetanus/kinkhoest en tegen mazelen/bof/rubella.

Het aantal gegeven vaccins per doelgroep en per type vaccin wordt gegeven in Tabel 8.

TABEL 7: OVERZICHT VAN HET AANTAL VACCINS, TOEGEDIEND DOOR HET MOBIEL VACCINATIETEAM IN DE PERIODE VAN JULI 2020 TOT EN MET JUNI 2021

Vaccin	Indicatie	Aantal
Triaxis/Boostrix	Difterie, tetanus, kinkhoest	3179
MMR VAX Pro	Mazelen, bof, rubella	2178
Tetravac	Polio, difterie, tetanus, kinkhoest	103
Hexyon	Polio, difterie, tetanus, kinkhoest, Hib (Haemophilus influenzae b), hepatitis B	207
NeisVac-C	Meningokok C	114
Engerix-B 20	Hepatitis B	316
IMOVAX POLIO	Polio	46
Gardasil 9	Humaan Papillomavirus	12
Pnc-13 (Prevenar13)	Pneumokokken	5
Vaxigrip Tetra	Griep	586
BioNTech/Pfizer	COVID-19	749
Vaccin Janssen	COVID-19	339
TOTAAL		7834

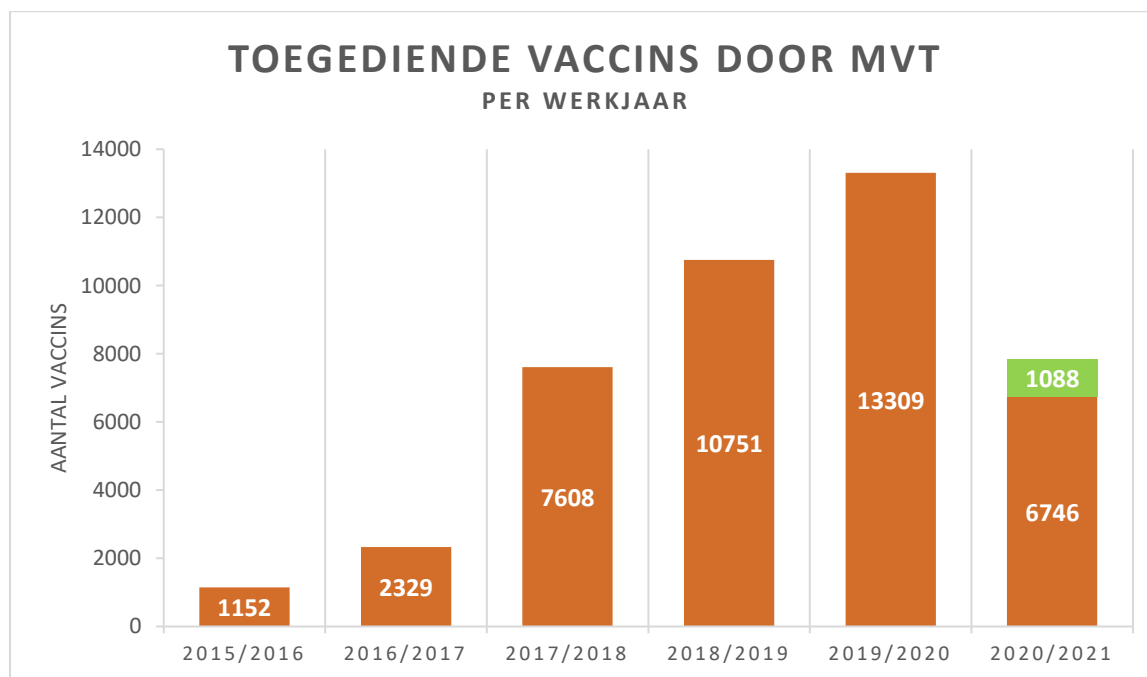
TABEL 8: OVERZICHT VAN HET AANTAL TOEGEDIENDE VACCINS PER DOELGROEP DOOR HET MOBIEL VACCINATIETEAM VOOR DE PERIODE APRIL 2019 TOT JUNI 2020

Merksnaam	Asiel aanvragers	Daklozen	Doortrekkers terreinen	Kansarmen	Joodse scholen	Niet- gesubsideerde scholen	Roma	Slachtoffers mensenhandel
Triaxis/Boostrix	1899	408	2	780	46	10	14	20
MMR VAX Pro	1200	313	15	561	46	17	13	13
Tetravac	40	1	6	15	26	9	6	
Hexyon	144	4	9	33	10	6	1	
NeisVac-C	65	1	5	12	7	23	1	
Engerix-B 20	262	5		44	3	1	1	
IMOVAX POLIO	38			7	1			
Gardasil 9						12		
Prevenar13			4	1				
Vaxigrip Tetra	21	510		46			8	1
BioNTech/Pfizer	749							
Vaccin Janssen		310	3				26	
Totaal	4418	1552	44	1499	139	78	70	34

De tijdstrend voor het totaal aantal vaccins tijdens de zes werkjaren van het MVT wordt gegeven in Figuur 2. In het eerste jaar lag de nadruk in de werking van het MVT op het opstellen van een methodologie, het creëren van een netwerk, opstarten van vaccinaties met de verschillende partners en uitwerken van een systeem voor de registratie. Het aantal vaccins was daardoor nog relatief beperkt, ongeveer 1.000 vaccins op 1 jaar tijd. In het tweede jaar was er een verdubbeling (meer dan 2.000 vaccins) en de volgende drie jaren was er een geleidelijke toename tot ongeveer 10.000 vaccins per jaar omdat er in deze periode vooral gewerkt werd aan capaciteitsopbouw. (Nota: werkjaar 2019-2020 was een periode van 15 maanden; indien we extrapoleren naar 12 maanden komt dit op 10.647 vaccins; dit is een status quo ten opzichte van het 4^e jaar, ondanks de coronacrisis die startte in maart 2019).

In het 6^e werkjaar zien we voor het eerst een daling in het aantal toegediende vaccins. **Er werden afgelopen werkjaar 7834 vaccins toegediend door het MVT.** Deze daling is grotendeels te wijten aan de corona-epidemie. Meerdere factoren speelden hier een rol, o.m. een toegenomen wantrouwen/onzekerheid tegen vaccinaties in het algemeen; minder personen op de vaccinatiemomenten (corona-proof werken); minder mogelijkheden om basisvaccins toe te dienen omwille van een te kort interval tussen COVID-19 vaccinaties en standaard vaccinaties (twee weken voor en na covid-19 vaccin kon en mocht geen andere vaccin geplaatst worden).

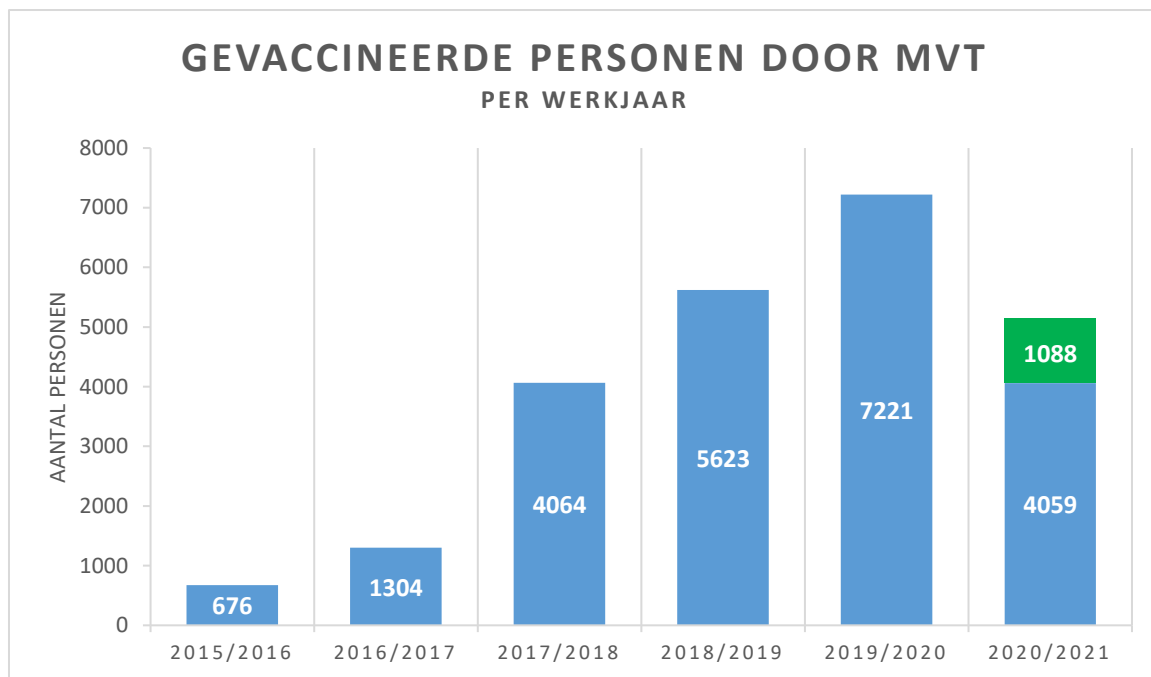
Figuur 2 geeft de tijdstrend van bij de start van het MVT voor het aantal toegediende **basisvaccins** en **COVID-19 vaccins**.

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

Nota: 2020/2021 is de som van basisvaccinaties (6746) en COVID-19 vaccinaties (1089)

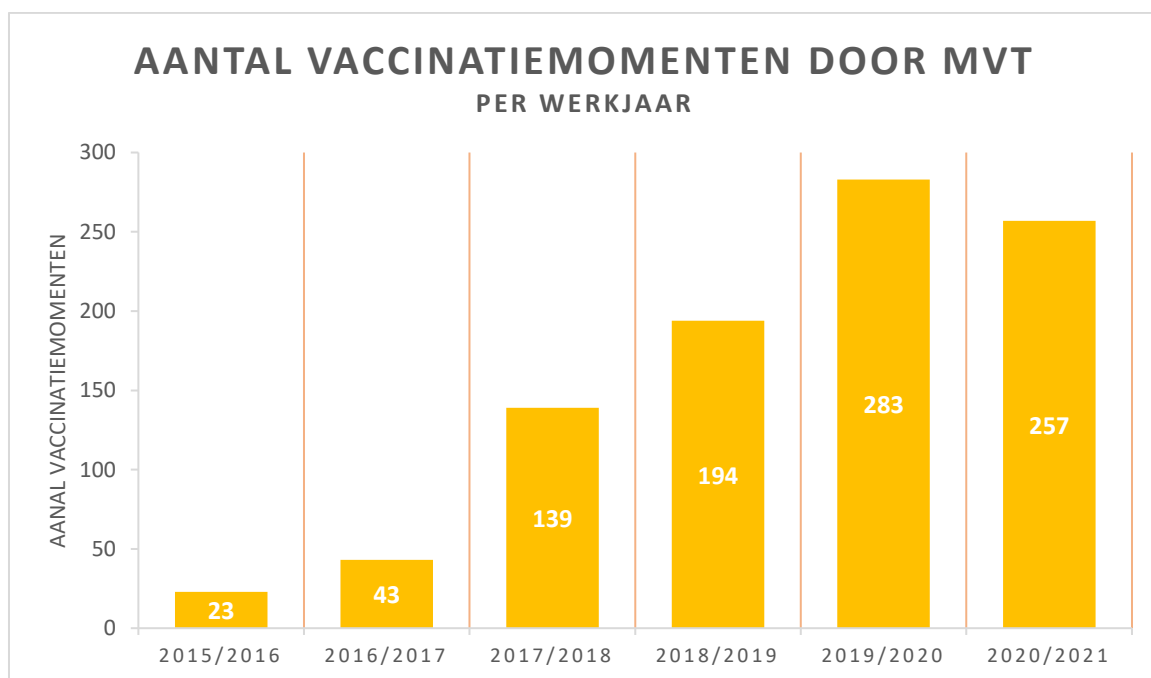
FIGUUR 2: TOTAAL AANTAL VACCINS PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

Nota: 2020/2021 is de som van basisvaccinaties (4059) en COVID-19 vaccinaties (1089)

FIGUUR 3: AANTAL GEVACCINEERDE PERSONEN PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

FIGUUR 4: AANTAL VACCINATIEMOMENTEN PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

De tijdstrend van het aantal personen dat gevaccineerd werd (Figuur 3), verloopt synchroon met het aantal vaccins dat werd toegediend. In de figuur worden aparte cijfers gegeven voor het aantal gevaccineerde personen met de **basisvaccins** en met **COVID-19 vaccins**. In het 5^e werkjaar van het MVT werden 7221 personen bereikt voor vaccinatie; indien we dit herrekenen naar een periode van 12

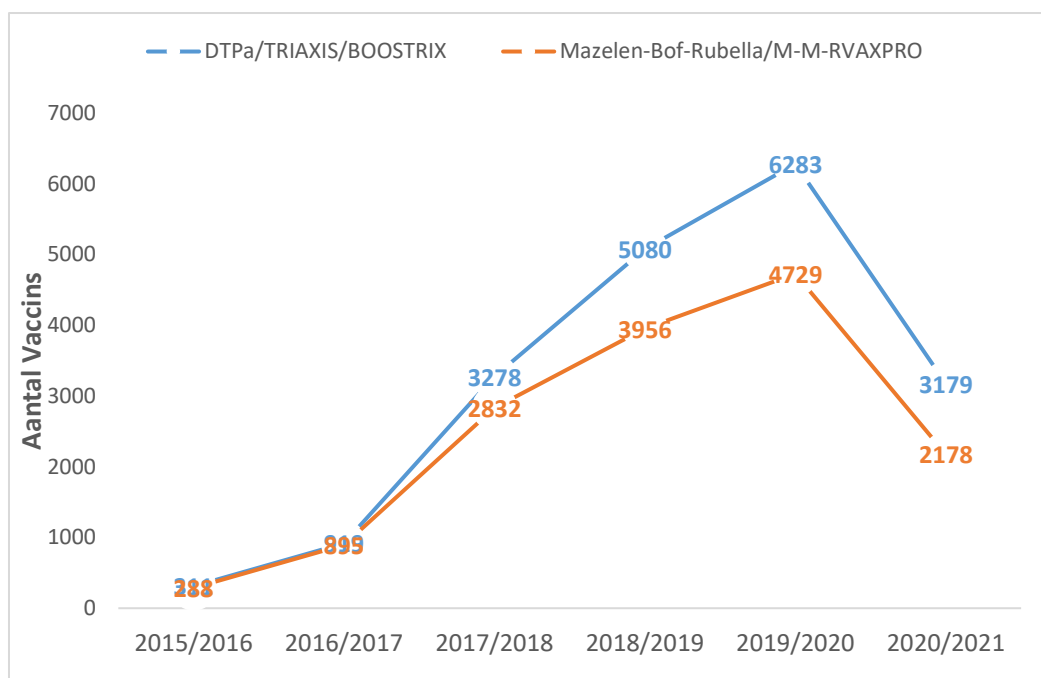
maanden, werden er 5.777 personen gevaccineerd. Dit cijfer is zeer vergelijkbaar met de cijfers van het 4^e werkjaar van het MVT (ondanks COVID-19 crisis).

In het 6^e jaar zien we net zoals bij het aantal toegediende vaccins een daling van het aantal gevaccineerde personen. In het 6^e jaar werden **5147 personen gevaccineerd door het MVT**.

De evolutie van het aantal vaccinatiemomenten wordt gegeven in Figuur 4. Ondanks de vele annuleringen en het verplaatsen van vaccinatiemomenten omwille van COVID-19 vonden er in het 6^e werkjaar 257 vaccinatiemomenten plaats. Indien we de cijfers van het 5^e werkjaar herrekenen naar 12 maanden, dan zijn er 226 vaccinatiemomenten per jaar geweest. Het aantal vaccinatiemomenten vertoont dus een stijgende trend. Wel is het zo dat er vaak in kleinere, nieuwe locaties gevaccineerd werd, waardoor het aantal vaccins niet stijgt. We zien dus een groeimarge in het totale bereik van het MVT. Dit toont aan dat er binnen het werkveld duidelijk nog nood is aan ondersteuning vanuit het Mobiel Vaccinatieteam.

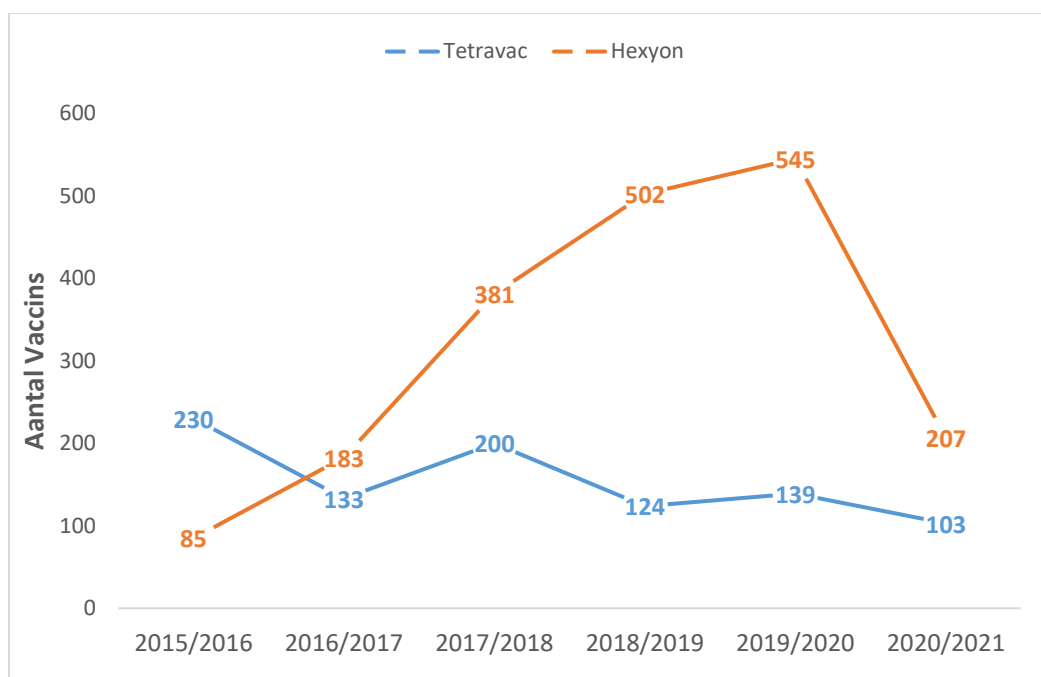
Een gedetailleerde lijst van het aantal toegediende vaccins en het aantal gevaccineerde personen per locatie wordt gegeven in Bijlage 1 van dit rapport. Bij de meeste locaties vonden twee vaccinatiemomenten per jaar plaats.

In Figuur 5 tot 9 worden de tijdstrends per vaccin gegeven. De vaccinaties tegen 'mazelen, bof, rubella' en tegen 'difterie, tetanus, kinkhoest' (Figuur 5) zijn kwantitatief het belangrijkste voor het MVT. Voor de vaccinatie tegen 'polio, difterie, tetanus, kinkhoest, Hib en hepatitis B' (Figuur 6) zien we een sterke daling dat zeker te verklaren is aan een beter bereik door het reguliere systeem (CLB en K&G). Het vaccin tegen 'polio, difterie, tetanus en kinkhoest' werd vooral in het eerste werkjaar veel toegediend, met een eerste uitgesproken daling in het 6^e jaar. Bij de start van het MVT moesten er nog veel kinderen op school worden ingehaald met schoolvaccinaties waardoor dit vaccin meer werd gegeven. Ondertussen is er een goed opvolgsysteem en merken we dat er meer en meer leeftijdsgebonden gevaccineerd moet worden waardoor er minder inhaalschema's nodig zijn. Het aantal vaccins tegen hepatitis B (Figuur 7) vertoont een duidelijke afname. Reden hiervoor is ook een betere opvolging door de gekende instanties zoals CLB. Het aantal toegediende polio vaccins nam exponentieel toe in jaar 1 tot en met 3, en is sterk gedaald in het 4^e en 5^e werkjaar (Figuur 6). Deze trend zette zich voort in het 6^e jaar. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een goede opvolging van de polioland en het vaccinatiebeleid van Fedasil. We zien ook een daling in toegediende meningococci C, HPV en pneumokokken vaccins in het 6^e werkjaar (Figuur 8),

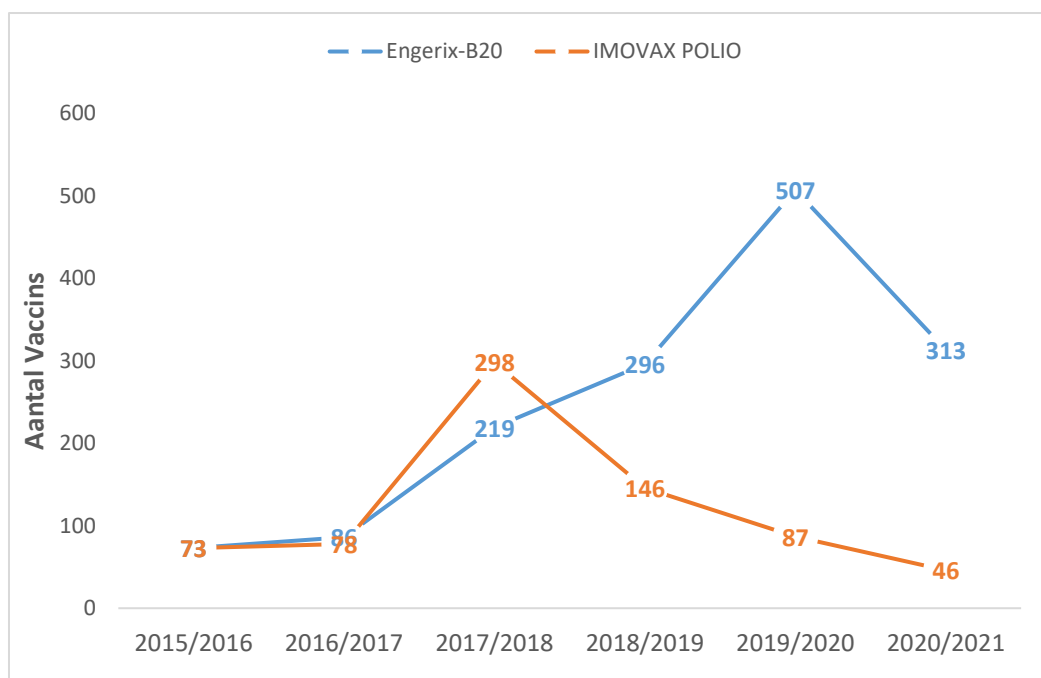
Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

FIGUUR 5: AANTAL VACCINS TEGEN DIFTERIE, TETANUS, KINKHOEST (—) EN TEGEN MAZELEN, BOF, RUBELLA (—) PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

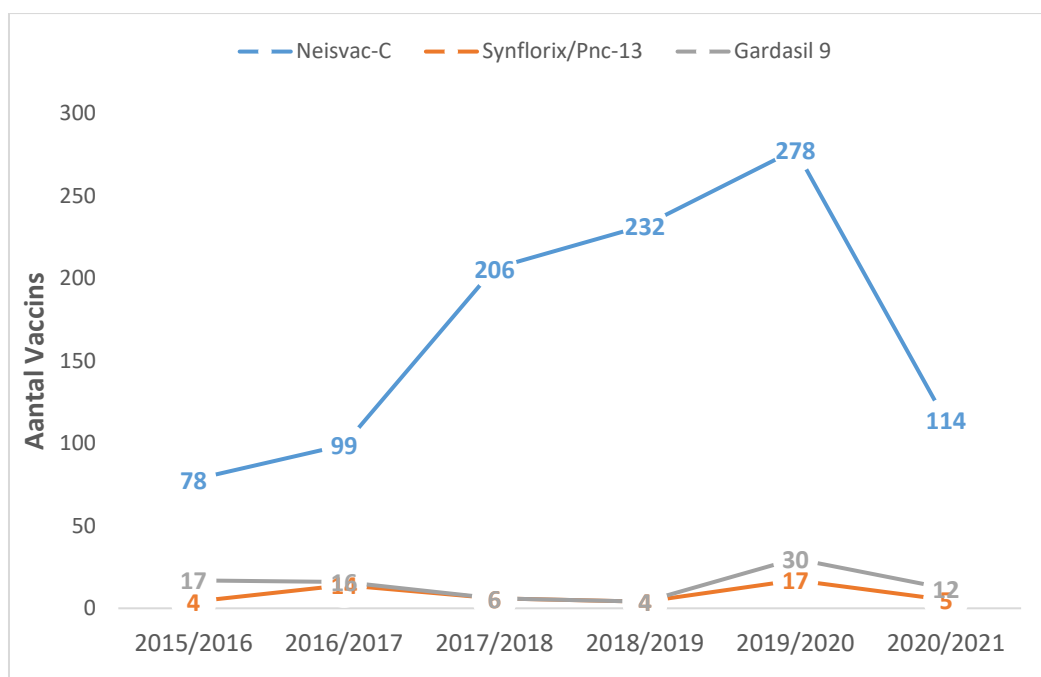
Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

FIGUUR 6: AANTAL VACCINS TEGEN POLIO, DIFTERIE, TETANUS, KINKHOEST (—) EN TEGEN POLIO, DIFTERIE, TETANUS, KINKHOEST, HIB, HEPATITIS B (—) PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

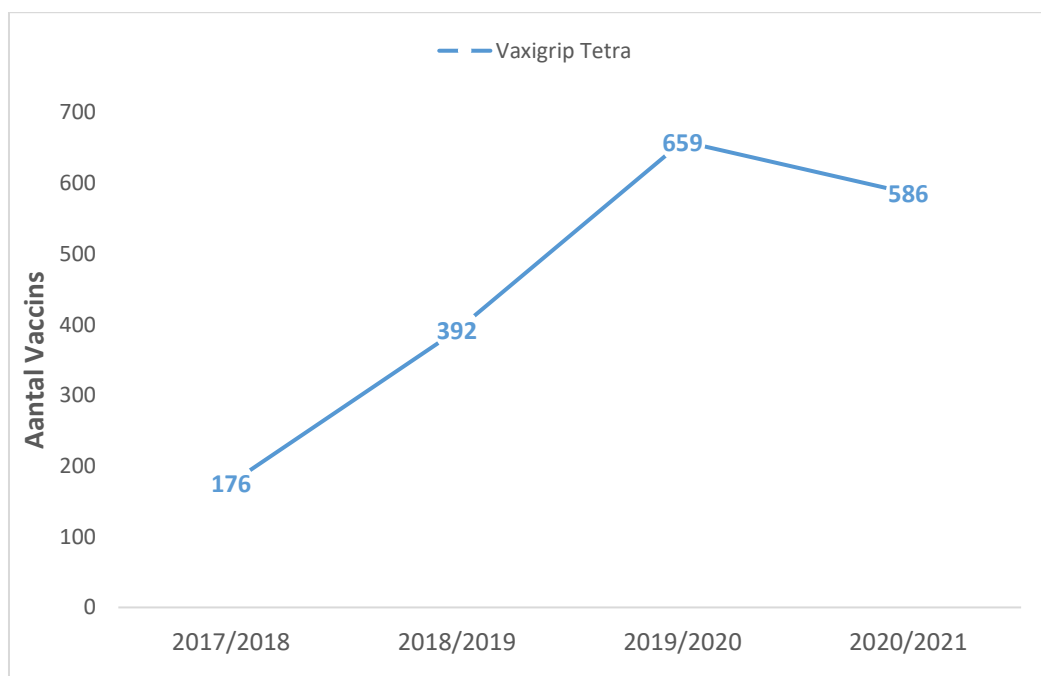
FIGUUR 7: AANTAL VACCINS TEGEN HEPATITIS B (____) EN TEGEN POLIO (____) PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

FIGUUR 8: AANTAL VACCINS TEGEN MENINGITIS C (____), TEGEN PNEUMOCOCCEN (____) EN TEGEN HPV (____) PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

In het late najaar van 2017 werd in samenspraak met het Agentschap Zorg en Gezondheid beslist om griepvaccins toe te dienen aan dak- en thuislozen. Er werden in de winterperiode 2017-2018 bijna 200 vaccins toegediend. Tijdens de volgende twee winters werd proactief gewerkt om op een efficiëntere manier griepvaccins toe te dienen: afspraken voor opvangcentra werden afgestemd op het griepseizoen en er werd actieve promotie gevoerd om de vaccins aan te bieden. Dit resulteerde in een verdubbeling van het aantal toegediende vaccins in de winter 2018-2019 tot ongeveer 400. In de winter 2019-2020 heeft het MVT meer dan 650 griepvaccins toegediend (Figuur 9). Voor 2020-2021 halen we net geen 600 toegediende vaccins. Deze lichte daling is wijten aan COVID-19 en de bijhorende opgelegde coronamaatregelen (er werden minder personen toegelaten in al onze bezochte inloop- en nachtopvang centra voor dak- en thuislozen).

Nota: werkjaar = 12 maanden, behalve in de periode 2019/2020 (15 maanden)

FIGUUR 9: AANTAL GRIEPPVACCINS PER WERKJAAR VAN HET MOBIEL VACCINATIETEAM

11. Besluit

Het 6de werkjaar van het MVT werd overschaduwd door het coronavirus, de COVID-19 vaccinatiecampagne, de opgelegde maatregelen, de talrijke vragen, de onzekerheden van velen,...

Het dagelijks werk van het MVT werd hierdoor nog een grotere uitdaging. Door de opgelegde maatregelen moesten veel vaccinatiemomenten noodgedwongen geannuleerd of (bij voorkeur) verplaatst worden naar latere momenten. Locaties of organisaties overtuigen om vaccinatiemomenten voor basisvaccinaties in te plannen tijdens de COVID-19 periode was soms een enorme uitdaging; personen overtuigen van het belang van vaccinaties werd ons zeker niet makkelijker gemaakt.

Informeren en sensibiliseren werd bijgevolg één van de belangrijkste taken van het MVT dit afgelopen werkjaar. Dit werd verwezenlijkt door out-reachend te werken, personen zoveel mogelijk aan te spreken en hun argwaan, "hesitancy", angst rond vaccinatie op te vangen met relevante, correcte informatie. Dit op het niveau van en in het belang van de persoon.

In de Joodse scholen is een stabiele basis gecreëerd voor de vaccinaties. Inhaalvaccinaties komen minder vaak voor en het basis vaccinatieschema wordt meestal gevolgd. Extra inspanningen werden geleverd in de Joodse scholen om ondanks de problematiek rond COVID-19 in deze gemeenschap de geplande vaccinatiemomenten in januari 2021 te laten plaats vinden. Dit terwijl er op dat moment een toename was van COVID-19 gevallen in deze gemeenschap. Een succesvolle tweede vaccinatieronde vond tevens plaats in mei/juni 2021.

AZG gaf een mandaat aan het MVT om ondersteunend te werken in het plannen en organiseren van COVID-19 vaccinaties voor gevoelige doelgroepen. De samenwerking met lokale organisaties verliep steeds via de populatie managers van de Vaccinatiecentra, omdat zij diegene zijn die de vaccinaties op lokaal niveau organiseren.

Ondanks een moeizaam jaar werd er contact gelegd met veel nieuwe locaties en organisaties, vonden er in totaal bijna 260 vaccinatiemomenten plaats, en werden er ongeveer 8000 vaccins toegediend aan bijna 5150 personen. Deze cijfers liggen – als gevolg van COVID-19 – lager dan het vorige werkjaar, maar toch zijn we hier als team heel fier op.

BIJLAGE 1: Aantal vaccins toegediend en aantal gevaccineerde personen per locatie voor het werkjaar van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021 van het Mobiel Vaccinatieteam.

Locatie	Aantal gevaccineerde personen	Aantal toegediende vaccins
Aalst dagopvang	13	16
Aalst nachtopvang	9	12
Al-Ikram (Antwerpen)	63	103
Alseberg Opvangcentrum	145	177
Antwerpen Vincentius Vereniging	18	35
Antwerpen 't Vlot	7	12
Atlas Antwerpen	164	305
Beerse LOI	16	37
Berchem Groenenhoek	12	16
Beringen LOI	19	28
Beveren Opvangcentrum	72	138
Bilzen LOI	11	22
Boom LOI	41	87
Brasschaat LOI	42	75
Brecht LOI	29	62
Brugge LOI	37	70
Brugge Opvangcentrum	76	119
Brugge T'Sas	21	32
CAD Limburg (Hasselt)	6	6
CAW Kortrijk	19	31
CAW Limburg	10	18
CAW Mechelen crisisopvang	15	22
Dakant (Antwerpen)	23	34
De Biekorf (Antwerpen)	13	22
De Linde (Antwerpen)	4	7
De Panne LOI	54	86
De Plataan (Antwerpen)	7	11
De Nomaad (Antwerpen)	58	88
Destelbergen LOI	28	51
Eeklo Opvangcentrum	41	81
Evergem LOI	17	26
Filet Divers (Antwerpen)	47	80
Gent - De Tinten	32	60
Gent Aziestraat	1	1
Gent De Fontein	11	15
Gent Prinsenhof	20	32
Gent Roma	59	68
Gent Sivi	15	25

Gent Winteropvang	11	20
Hasselt Volktehuis	4	6
Hasselt winteropvang	1	1
Hasselt Banneaux	19	24
Hasselt Café Anoniem	12	19
Hasselt Kuringen	7	11
Hasselt Runkst	7	10
Heist op den Berg Sociaal Kruidenier	90	140
Hemiksem LOI	12	15
Herentals LOI	64	124
Heusden-Zolder Opvangcentrum	17	30
Houthalen-Helchteren Opvangcentrum	414	554
Hove LOI	5	9
De Steenhouwer (Antwerpen)	28	45
De Vaart (Antwerpen)	21	38
Ieper op't spoor	29	46
Ingelmunster LOI	9	13
Inloopcentrum Pannestraat (Gent)	14	25
Inloophuis Victoria (Antwerpen)	14	29
ALMA (Antwerpen)	5	8
Izegem vzw 't Kringske	12	17
Izegem LOI	1	2
Kadans (Antwerpen)	21	31
Kamiano (Antwerpen)	61	91
Kiel sociaal kruidenier (Antwerpen)	16	23
Koksijde LOI	55	102
Lanaken Opvangcentrum	75	122
Leger des Heils (Antwerpen)	4	5
Leopoldsborg Opvangcentrum	311	387
Leuven inloopcentrum de Meander	11	13
Leuven winteropvang	4	7
Leuven Woonwagenbewoners	19	28
Lier Sociaal Kruidenier	9	12
Linkeroever Opvangcentrum	102	151
Lint Opvangcentrum	57	100
Lokeren De Toevlucht	40	57
Maasmechelen LOI	16	28
Mechelen vzw Steunpunt Asiel en Migratie	31	54
Mechelen De Keeting	16	22
Mechelen Opvangcentrum	69	130
Mechelen Sociaal Centrum	28	38
Menen Opvangcentrum	170	186
Middelkerke LOI	35	47
MLK House (Antwerpen)	2	3
Moeders voor Moeders (Antwerpen)	56	85
Mortsel LOI	12	28

MoWe Lier	53	85
NGO Counter Trafficking (Antwerpen)	20	34
Nieuwpoort LOI	26	47
Ninove sociaal kruidenier	16	24
Ninove Teledienst	11	14
OHANA	3	5
Open School Hasselt	49	81
Open School Sint-Truiden	64	115
Opvangcentrum Sint Andries	13	20
Overpelt Opvangcentrum	108	145
Passage (Antwerpen)	33	70
Poperinge vzw De Wervel	19	28
Tongeren LOI	84	143
Roeselare LOI	48	82
Samenwerking DvdW-MVT	310	310
Sijsele Opvangcentrum (Brugge)	108	191
Sint-Genesius-Rode LOI	22	44
Sint-Niklaas Opvangcentrum	43	62
Sint-Truiden Onder Ons	27	47
Sint-Truiden Team Hope	41	73
Slaatje Praatje Buggenhout	1	1
Slaatje Praatje Laarne	9	11
Slaatje Praatje Lebbeke	15	22
Slaatje Praatje Waasmunster	2	4
Slaatje Praatje Wichelen	22	33
SOC Gent	5	8
Tienen LOI	29	49
Trappenhuis (Antwerpen)	6	6
Turnhout inburgering en integratie	54	96
Turnhout T'Antwoord	20	28
Veurne LOI	70	95
Victor 4 (Antwerpen)	19	41
Victor 5 (Antwerpen)	26	41
Vilvoorde CAW Komma binnen	5	6
Vilvoorde Winteropvang	4	4
VLOS Sint-Niklaas	29	60
Wemmel LOI	21	42
Westakkers Opvangcentrum	91	128
Wetteren LOI	42	60
Wijkteam Antwerpen Noord	10	17
Wingene Opvangcentrum	59	70
WWB Asse	21	32
WWB Gent	3	4
WWB Hasselt	7	10
WWB Kortrijk	6	11
Het Zijhuis (Antwerpen)	2	5

Zoersel LOI	10	16
Zomerpatis (Antwerpen)	36	51
Zonhoven LOI	28	47